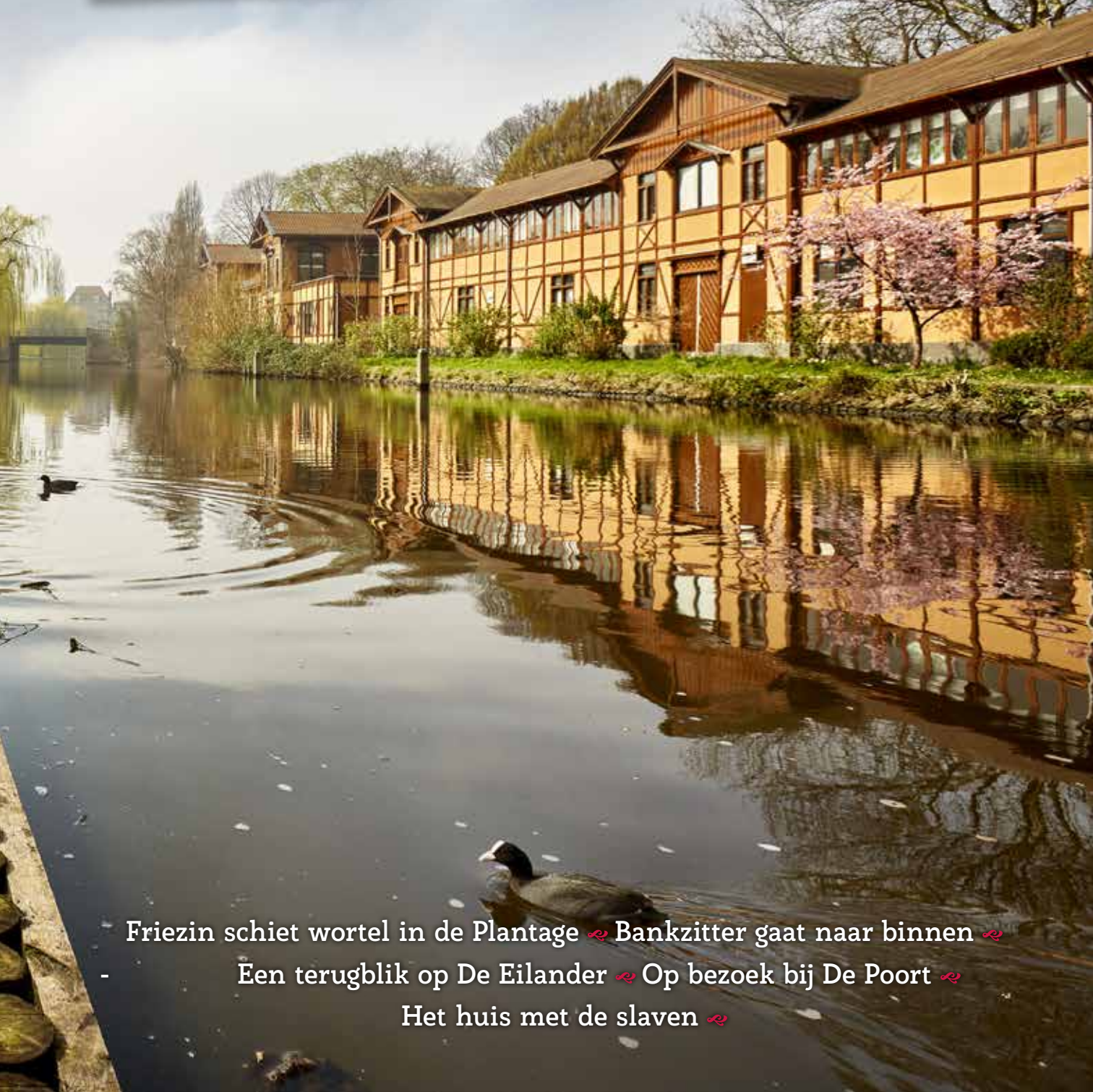


jaargang 6
april 2019
nummer 30

1018

*De Eilanden &
Plantage Weesperbuurt*



Friezin schiet wortel in de Plantage ♡ Bankzitter gaat naar binnen ♡
- Een terugblik op De Eilander ♡ Op bezoek bij De Poort ♡
Het huis met de slaven ♡

ADRESSEN & SPREEKUREN

HUIS VAN DE BUURT OOSTELIJKE BINNENSTAD – DE WITTE BOEI

Het sociaal wijkteam oost werkt vanuit de Witte Boei, Kleine Wittenburgerstraat 201, www.sociaalwijkteamamsterdam.nl, tel 020-6223879. Volg de Witte Boei ook op Facebook/witteboei.

DOCK, DE KRACHT VAN WIJ SAMEN

Welzijnsorganisatie in de buurt. Brengt talenten en mogelijkheden van buurtbewoners samen en ondersteunt waar nodig. Werkt met professionals in en vrijwilligers uit de buurt. Zie www.dock.nl.

CENTRAM

Maatschappelijke dienstverlening. Ook voor schuldhulp. Telefonisch spreekuur, werkdagen, 9:00 – 11:00 uur, 020-557 33 38. Of kom langs bij het Pluspunt.

♦ **PLUSPUNT DE WITTE BOEI** Werkplaats voor financiële en administratieve zaken, en alle vragen over de buurt. Open inloop elke donderdag, 9.30-11.30 uur in de Witte Boei. Overige pluspunten: maandag 9.30-11.30, Boomsspijker; dinsdag 14-16, Claverhuis; woensdag 10.30-12.30 uur, Reel.

♦ **BURENHULP** Vrijwillige onderlinge burenhulp: boodschappen doen, mee naar ziekenhuis, ondersteuning bij wandelen, gezelligheidsbezoek, hulp bij gebruik van apparatuur, zoals computer, telefoon of tv. Structureel of incidenteel. Hulpvragers en -aanbieders kunnen zich (gratis) aanmelden via 020-557 33 38 (werkdagen, 9:00 – 11:00 uur).

♦ **INDIVIDUELE MANTELZORG** Dit wordt ondersteund door Centram. Dagelijks telefonisch bereikbaar tussen 9 en 11 uur, tel: 557 33 38. Of kom naar de open inloop van het Pluspunt, elke donderdag, 09.30-11.30 uur in de Witte Boei.

OUDE-KIND-TEAM (OKT)

Inloopspreekuur iedere woensdag van 13.30-14.30 uur in Huis van de Buurt De Witte Boei. Overig contact: afspraak maken op 020-555961 van 8.30-17.00 uur. Vertel wat u wilt weten en telefoniste schakelt u door naar juiste persoon.

GRATIS SPELINLOOP

Kraijenhofstraat 32C, iedere woensdag en vrijdag van 9.30-12.00 uur. Ontmoeting voor ouders en spelen van peuters tot 3 jaar. Neem fruit mee voor uw kind. oktamsterdam.nl/wijklocaties/

SOCIAAL LOKET AMSTERDAM CENTRUM

Tel. 020-25 52 916, ma t/m vrij, 8-18 uur, sociaaloket@centrum.amsterdam.nl. Voor actuele info over spreekuren zie www.centrum.amsterdam.nl.

INLOOP STADSDEEL-CENTRUM

Iedere donderdag van 16.00-18.00 uur in Huis van de Buurt De Witte Boei. Bewoners kunnen hier terecht bij een medewerker van het stadsdeel voor meer informatie, maar ook om zorgen te delen of een melding te doen. U kunt gewoon binnenlopen.

STICHTING !WOON

Geeft bewoners informatie, advies en ondersteuning op het gebied van huren en wonen. Afspraak aan huis mogelijk voor controle huurprijs en/of onderhouds-klachten. Inloop dinsdag 9.00-10.00 uur, woensdag 15.00-17.00 en 19.00-20.00 uur in Huis van de Buurt De Witte Boei. Tel: 020-5230130. Contact centrum@wooninfo.nl, info www.wooninfo.nl

POLITIE

Wijkagent Kattenburg en Wittenburg: Saieda Kajouaa | Wijkagent Oostenburg en Czaar Peterbuurt: Willem Jansen | Wijkagent Kadijken en Oranje Nassau-kazerne: Marjolein Hoes | Wijkagent Plantage en Weesperbuurt: Fred Sterk | De wijkagenten zijn bereikbaar via 0900-8844 of door het contactformulier in te vullen op www.politie.nl.

MELDNUMMER OPENBARE RUIMTE

Tel. 14020, voor meldingen of klacht over huisvuil, grofvuil, afval, fietswrakken, bestrating, groenvoorziening etc. Voor vragen over de openbare ruimte: gebiedsbeheerder Nicky Hijne, 0653928526, n.hijne@amsterdam.nl.

STADSDORP CENTRUM OOST

Leden bevorderen door onderlinge ondersteuning en uitwisseling van diensten en hulp bij het actief, gezond en veilig thuis wonen in de buurt. info@stadsdorpcentrumoost.nl www.stadsdorpcentrumoost.nl.

BUURTORGANISATIE 1018

Ondersteuning en verbinding van bewonersgroepen en stimulering betrokkenheid in 1018. info@buurtorganisatie1018.nl, www.buurtorganisatie1018.nl, www.facebook.com/buurtorganisatie1018.

OVERLEG OOSTELIJKE EILANDEN EN KADIJKEN

Het Eilandenoverleg is voor alle vragen en problemen op het gebied van de woon- en leefomgeving te bereiken op het e-mailadres eilandenoverleg@buurtorganisatie1018.nl. Wij nemen dan contact met u op. U kunt ook de bijeenkomsten van het Eilandenoverleg/ Buurtoverleg bezoeken. Zie voor de data en tijden www.buurtorganisatie1018.nl/eilandenoverleg.

PLANTAGE WEESPERBUURTVERENIGING

De buurtvereniging houdt zich bezig met zaken die van belang zijn in en voor de buurt. Voorzitters: Petra Catz en Hans Soetekouw, tel. 06-50244482, contact penningmeester@plantageweesperbuurt.nl. Voor info plantageweesperbuurt.nl en www.facebook.com/plantagebuurt

BUURTSPEEKUUR PLANTAGEWEESPERBUURT

Elke woensdag, 11-12 uur, Café Eik en Linde, Plantage Middenlaan 22. Deelnemers: sociaal wijkteam, Stichting STAA, politie (wijkagent) en Plantage Weesperbuurtvereniging. Regelmatig schuift een lid van het gebiedsteam Oostelijke Binnenstad aan. www.buurtorganisatie1018.nl/plantage-weesperbuurtoverleg

STG ONTMOETINGSRUIMTE OUDEREN IN DE PLANTAGE- WEESPERBUURT (SOOP)

Nieuwe Kerkstraat 124, tel. 020-422 31 52, ma. t/m vr. van 11:00 – 17:00 uur, voor buurtbewoners van 55+. www.soopnet.nl.

VERENIGING VRIENDEN VAN DE PLANTAGE

Doel is een bloeiend cultureel leven in en rond de Amsterdamse Plantagebuurt te bevorderen. Voor info: www.vriendenvandeplantage.nl en www.facebook.com/vrienden-van-de-plantage. www.vriendenvandeplantage.nl.

STICHTING TUSSEN AMSTEL EN ARTIS (STAA)

STAA behartigt in nauwe samenwerking met het Plantage Weesperbuurt Overleg de belangen van bewoners en gebruikers van de Plantage en de Weesperbuurt. Contact: erik@erikhardeman.nl

OVERIGE ADRESSEN

Voor overige (werk)groepen, verenigingen en contactadressen zie www.buurtorganisatie1018.nl/links

Inhoud



De Wittenberg
pagina 4



Janny Lok
pagina 10



Hoogte Kadijk 22
pagina 22

Redactioneel

Tijdens de zonnige dagen in maart en april knallen kleuren en geuren uit de grond van de tuinen, perken en parken. Vogels slepen twijgen af en aan en iedere dag verschijnen meer bladeren aan de bomen. Ook de buurtbewoners hebben er zin in. Ze halen groen en bloemen naar hun balkon, en het heeft er alle schijn van dat ook de redactie van 1018 geïnspireerd is door de lenteovervloed. Uw buurtmagazine lijkt de natuur te weerspiegelen met een rijkdom aan artikelen over kleurrijke personen en bijzondere gebouwen. Dit, zo ontdekt Heleen Verschuren, blijkt allemaal helemaal niet zo nieuw; een vergelijkend onderzoek van de oude *De Eilander* met het huidige *1018 Magazine* legt opvallend veel overeenkomsten aan de dag. Oordeel zelf. Erik Hardeman fietst de buurt door voor een bezoek aan de Wittenburg, waarover al vaker is geschreven. Nieuw is dat de Wittenburg tegen de zin van veel buurtbewoners dan toch een short-staycomplex is geworden. Hardeman bezoekt daarnaast buurthuis de Poort aan de Kattenburgerstraat. Jannelies Poelstra staat stil bij het huis met de slaven in de Henri Polaklaan en Jacques Herraets sprak met Janny Lok over de buurt en vooral over haar persoonlijke geschiedenis. Ook fotografen Bruno van Moerkerken en Maria Heijndael verplaatsten zich van hot naar her om mensen en gebouwen in al hun alledaagsheid of juist uniciteit vast te leggen. Er is kortom weer van alles te beleven in 1018, maar geniet om te beginnen van uw bomvolle buurtmagazine. 🍷

OMSLAGFOTO:

[Maria Heijndael/Bruno van Moerkerken](#)

En verder nog in dit nummer:

	pagina
Buurtpuzzel	7
Musa	7
Kort nieuws	8
Bankzitter	15
Column Rob Zwetsloot	16
Werk in de wijk	17
Uit in de buurt	18
De Eilander vroeger en 1018 nu	20
Vera's blik op de buurt	24
Kijkje in de klas: Boekmanschool	25
Mei-herdenkingen	26
Fotoarchief DOCK zoekt versterking	28
De Poort op Kattenburg	30
Het huis met de slaven	33
Ballabona	34
Van de straat	35

De Wittenberg: appartementengebouw met persoonlijkheid

De toekomst van voormalig verpleeghuis De Wittenberg op de hoek van de Nieuwe Kerkstraat en de Nieuwe Keizersgracht was jarenlang omstreden. Werd er gekozen voor de bestemming ouderenhuisvesting, zoals de buurt wilde, of short-stay, de wens van eigenaar de Lutherse Diaconie? Begin 2017 beslechtte de Raad van State het pleit in het voordeel van de Diaconie. Magazine 1018 ging kijken wat short-stay in De Wittenberg inhoudt.

ERIK HARDEMAN

HET EERSTE DAT bij binnenkomst opvalt, is de desk met twee gastvrouwen die de bezoeker vriendelijk welkom heten. Dit is duidelijk geen anoniem appartementengebouw. In de lounge bevestigt Freddie Laker die indruk. Net

terug van zijn werk in de Bijlmer legt de interim-manager bij Bugaboo de verslaggever uit dat hij ruim een jaar geleden voor het eerst in Amsterdam werd gedetacheerd en toen met zijn vrouw een B&B in de Pijp had geboekt. Maar de kamer was duur, klein en smerig en hij was dolblij toen hij De Wittenberg ontdekte. “We zijn meteen verkast en sinds die tijd pendel ik heen en weer tussen mijn huis in Miami en De Wittenberg. Ik zit hier telkens voor een week of twee, elke keer in een andere kamer, maar de kamers zijn allemaal goed en de sfeer in De Wittenberg is heel persoonlijk. Met name dat laatste vind ik prettig. Het voelt hier echt een beetje als een tweede huis.”

“Als ik het moet uitleggen, zeg ik altijd dat De Wittenberg een appartementencomplex is met de service van een hotel”, zegt general manager Milo Smits van de Britse SACO-groep waaronder De Wittenberg ressorteert. “We hebben

Freddie Laker, vaste gast van De Wittenburg.



FOTO: MARIA HEIJDEDAEL

geen roomservice en ook geen restaurant, maar er is wel dag en nacht beveiliging, de appartementen worden schoongehouden door onze eigen schoonmaakploeg en de gastvrouwen staan de hele dag voor de bewoners klaar.”

Kenmerkend voor het short-stay-karakter van De Wittenberg is het feit dat gasten er minimaal zeven nachten moeten verblijven. Smits: “Wij bieden veel onderdak aan expats die tijdelijk woonruimte zoeken totdat ze in Amsterdam of omgeving een eigen woning hebben gevonden. Om die periode te overbruggen kunnen zij bij ons een volledig ingericht appartement met één, twee of drie slaapkamers boeken. Vooral voor mensen die met hun hele gezin naar Amsterdam komen, is dat aantrekkelijker dan een langdurig verblijf in een hotel. De maximaal toegestane verblijfsduur is zes maanden, maar dat heeft nog niemand gehaald. Gemiddeld wonen mensen 41 nachten bij ons. Dat is kenmerkend een psychologische grens, want hoe mooi onze appartementen ook zijn, na een week of zes begint het gemis aan een eigen thuis toch te knellen.”

Naast expats herbergt De Wittenberg buitenlanders, zoals Laker, die naar Amsterdam komen voor een tijdelijke opdracht. Heel incidenteel boekt ook een toerist er een appartement, maar negentig procent van zijn zaken doet Smits met bedrijven zoals Booking.com dat in Amsterdam 5500 medewerkers heeft. “Met hen hebben wij de afspraak dat pas gearriveerde medewerkers hier standaard voor zes of voor tien weken onderdak krijgen. Binnen die tijd moeten ze een eigen woning hebben gevonden. Het is overigens niet zo dat De Wittenberg exclusief voor buitenlanders bestemd is. Ook iemand uit pakweg Overijssel die een week in Amsterdam wil verblijven, is welkom. En we huisvesten op kosten van verzekeringsmaatschappijen soms ook Amsterdammers die vanwege een brand of een lekkage tijdelijk niet thuis kunnen wonen.”

Niet hotelwarm

Een rondwandeling door De Wittenberg begint in The Glass House, het nieuwe, twee verdiepingen tellende entreegebouw waar in de lounge met een zekere regelmaat evenementen voor de gasten worden georganiseerd: een wijnproeverij, een lezing of een boekenclub met deelname van buitenlanders die in de buurt wonen. De appartementen bevinden zich in de twee woongebouwen, waarvan het oudste, uit 1772, is gebouwd rondom twee binnenplaatsen. In die gebouwen is weinig meer te herkennen van het oude verpleeghuis met zijn grote zalen, maar, zegt Smits, “we hebben de verbouwing wel zoveel mogelijk uitgevoerd met respect voor het historische karakter van het complex. De buitenkant is volledig in de oorspronkelijke stijl gerestaureerd en binnen hebben we gekozen voor een inrichting die niet heel modern is, maar ook niet ‘hotelwarm’, zoals wij dat noemen. Dat zou in dit pand niet hebben gepast.”

Ook de aankleding is sober. In de gangen hangen zes

abstracte kunstwerken, terwijl de appartementen zijn voorzien van zwart-witfoto's uit de geschiedenis van de Wittenberg en van de Plantage. Smits: “Ik merk dat onze gasten dat erg leuk vinden. Ik heb lang in hotels gewerkt en wat mij opvalt is dat onze bewoners veel meer belangstelling hebben voor het historische karakter van de buurt dan de gemiddelde hotelgast.” Hoe snel de bewoners zich aanpassen aan hun tijdelijke ‘vaderland’ blijkt uit hun keuze van vervoermiddel, zegt Smits lachend. “Omdat De Wittenberg inclusief de tuin rijksmonument is, konden we binnen de hekken maar negen parkeerplaatsen voor auto's aanleggen. We dachten dat dat veel te weinig zou zijn, maar we komen juist in de fietsenstalling ruimte tekort.”

Freddie Laker heeft hier geen fiets, maar hij maakt regelmatig gebruik van de leenfietsen die in een lange rij voor de deur staan. “En ik loop veel door de buurt. Ik ben nu al vijf keer in Artis geweest en ik geniet van de historische gebouwen, zoals dat pand hiertegenover waar Einstein op bezoek is geweest.” Hij heeft inmiddels zo vaak in hotels gelogeed dat hij er soms depressief van werd. “Daarom ben ik zo blij met De Wittenberg. De sfeer is hier veel intiemer en je krijgt daardoor gemakkelijk contact met andere bewoners, vaak medewerkers van internationale bedrijven. Heel cool. Nee, in Amsterdam zou ik nergens anders meer willen wonen.”

Luther museum

Achterin het hoofgebouw van De Wittenberg liggen een fraai gerestaureerde kerkzaal en de kamers van waaruit de regenten de instelling bestuurden. In die regentenkamers wordt later dit voorjaar een Luthermuseum ingericht. In dat museum, met een eigen ingang aan de Nieuwe Keizersgracht, wordt het kunstbezit van de Lutherse gemeente getoond. Aan de hand van de kunstvoorwerpen en andere objecten zal zowel de geschiedenis van het Lutheranisme in Amsterdam als die van De Wittenberg als Lutherse instelling voor



ouderen en armen uit de doeken worden gedaan. De kerkzaal gaat gebruikt worden voor speciale tentoonstellingen, maar er zullen ook concerten, diaconale bijeenkomsten en kerkdiensten worden gehouden. Het museum opent deze zomer zijn deuren en zoekt nog vrijwilligers voor diverse taken. Mail voor informatie naar: info@luthermuseum.nl

FREE COFFEE OR TEA!



the birdhouse
Plantage Middenlaan 46

LOOKING FOR A COOL WORKSPACE OR NICE HANGOUT?

JOIN US FOR A CUP OF COFFEE OR TEA AND YOUR SECOND ONE IS ON US!

Valid from 11.00 a.m. to 16.00 p.m. until november 30th



YOU CAN FLY IN BETWEEN 7 A.M. TILL 11 P.M.
PLANTAGE MIDDENLAAN 46 | WWW.THEBIRDHOUSE.NL | THEBIRDHOUSEAMSTERDAM

TAIJI QUAN & QIGONG

Traditionele Chinese bewegingskunst voor een goede gezondheid en balans. Effectief tegen o.a. stress, rsi, hoge bloeddruk, stramme gewrichten. Les van grootmeester Fei BaoNong. **Gratis proefles** op woe. 10 en 17 april om 19.00 uur. Verhinderd? Daarna bent u ook welkom. Parelschool, Kleine Wittenburgerstraat 100.

Info: Ada 06-51564482
www.longtengtaiji.com

Toffe kinderopvang 4-12 jaar



www.broodspelen.nl 020-6621102



GRIP OP UW LEVEN

Steun als het even niet meer gaat

CentraM biedt ondersteuning:

- bij het omgaan met geld(problemen)
- bij het zo lang mogelijk gezond en zelfstandig thuis blijven wonen
- bij problemen in relaties en een veilig thuis
- voor mantelzorgers

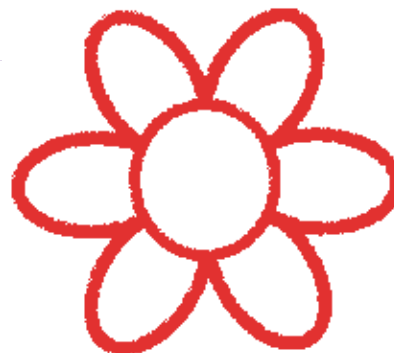
CentraM ondersteunt en verbindt bewoners en geeft informatie & advies. U kunt altijd gratis bij CentraM terecht, een verwijzing is niet nodig.



CentraM
maatschappelijke dienstverlening

U kunt contact met ons opnemen via:
020-557 33 38 • tussen 9 en 12 uur.
U kunt ook langs komen bij een van onze pluspunten in de buurt. Voor meer informatie en adressen kijk op onze website:
www.centram.nl

MEER NAAR BUTTEN?



Eindeloze mogelijkheden als vrijwilliger

Vrijwilligers Centrale Amsterdam
Maak een afspraak of kijk op onze website.
www.vca.nu/centrum | 020-5301220

~Buurtpuzzel~

BRUNO VAN MOERKERKEN

Elk nummer gaan wij dwars door de buurt en dagen u uit te zoeken naar twee uitgelichte plekken, objecten, versieringen of andere details. Herkent u deze plaatsen?

1. →



2.



1. Boortorens voor olie, met een kennelijk ongecontroleerde blow-out.
Geologisch Instituut, Nieuwe Prinsengracht 130.
2. Zuidzijde van de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten, gezien vanaf de Mauritskade.

Openbaar vervoer

MUSA

Met de inmiddels opgeheven metrolijn 51 reed ik onlangs naar Amstelveen. Dat deden die jochies van veertien en vijftien - vertelden ze later - ook. Hoody's met dure zonnebrillen. De ene nam plaats op de bank voor mij, de ander aan de overkant van het gangpad. Het was niet erg druk. Ik hoorde: "Geef mij het, ik zal er niets mee doen." Er verhuisde een 25 cm lang mes van de ene mouw naar de mouw van de ander, over het gangpad heen. Ik vroeg zo achteloos en onschuldig mogelijk of ze zoiets altijd bij zich droegen. "Ja hoor, om te reageren", was het antwoord. Niemand om ons heen leek interesse te hebben in onze conversatie. Op mijn vraag of ze niet naar school moesten werd meewarig gelachen. Ze hadden wel wat beters te doen. Ze hoorden bij een groep met een oom als belangrijke baas. Geld en macht, daar ging het namelijk om. Of ik hun blinkende Rolexen wel had gezien. Er klonk voorzichtige trots. Natuurlijk hadden ze al eens gezeten, maar van binnen is de gevangenis minder erg dan ik misschien zou denken. Nu waren de boefjes onderweg om meiden op te halen, die verdedigd moesten worden, want sommige haltes of stations zijn van bepaalde - vijandige - groepen, kreeg ik te verstaan.

Een vermoeiend en onzeker bestaan. Willen jullie hier niet mee stoppen, vroeg ik. "Helaas mevrouw, we zijn erin geboren." Het laagje stoerheid was maar dun. Ik stapte uit bij een halte-van-niemand. Enkele weken later stapte ik bij het Amstelstation in de bus naar Laren. Een jongetje van drie zat met zijn moeder bij het busstation. De chauffeur stond zijn pauze-sigaretje buiten de bus te roken en werd door het nieuwsgierige jongetje bevroegd: "Bent u de buschauffeur?" Op zijn korte 'ja' volgde de vraag: "En wat is uw naam?" Het duidelijk geïrriteerde antwoord was: "Buschauffeur-buschauffeur." Wij in de bus slaakten een collectieve zucht van verontwaardiging. Kom op man, bezorg dit ventje geen teleurstelling en speel je rolmodel! Het heldere stemmetje liet zich niet afschepen: "Maar dat is geen naam, hoe héét u?" De chauffeur schoot z'n peukje weg en hees zich de bus weer in. Het ventje wapperde enthousiast met een plattegrond van de buslijn: "Kijk, dit is Nederland en hier staat 'Allahoe akbar', dág chauffeur, I love you!" En hij zwaaide vrolijk de vertrekkende bus na. Wij wuifden overdreven fanatiek terug en schaamden ons voor zo'n hufterige bestuurder-zonder-naam.

Autovrije zondagochtend

Als het aan de stadsdeelcommissie Centrum ligt, gaan de Weesperstraat en de Valkenburgerstraat op 22 september een primeur beleven. De commissie stelt het gemeentebestuur voor om de straten die dag van negen uur 's ochtends tot één uur 's middags autovrij te maken. De datum van 22 september is gekozen omdat er dan wereldwijd autoloze zondagen georganiseerd worden. Bovendien is de Iltunnel die dag dicht vanwege de Dam tot Damloop. Het positieve advies van de stadsdeelcommissie Centrum werd ondersteund door de fracties van D66, PvdA en Groen Links, welke laatste het voorstel had ingediend. De twee commissieleden van de VVD stemden tegen. Zij stellen dat een autoloze zondagochtend weinig zal bijdragen aan het verbeteren van de luchtkwaliteit in de vervuilde straten en vrezende een toename van de verkeersoverlast in omringende buurten. "Om die reden hebben Groen Links, VVD en PvdA tijdens de coalitie

oefeningen van 2010 juist besloten om de autoloze zondag af te schaffen", aldus Raphaël van Kraaij. De andere fracties benadrukten echter de positieve kant van het voorstel. "Het mooie is dat je een druk stukje stad voor even teruggeeft aan kinderen, fietsers en voetgangers, die er normaal geen gebruik van kunnen maken", aldus Neeria Oostra van Groen Links. Haar voorstel werd daarna met ruime meerderheid tot advies van de commissie gepromoveerd.

Of de autoloze zondagochtend op de hele Wibautas er ook echt zal komen, is overigens nog de vraag. In de stadsdeelcommissie Oost bleek aanmerkelijk meer weerstand tegen het voorstel te bestaan. Na een uitgebreide discussie koos deze commissie ervoor om eerst te onderzoeken wat de financiële en andere consequenties zullen zijn van een autovrije Wibautstraat op de ochtend van 22 september.

Nieuwbouw Sint Jacob

Het hoger beroep van de omwonenden van het voormalig verpleeghuis Sint Jacob aan de Plantage Middenlaan tegen de voorgenomen nieuwbouw is op 27 februari door de Raad van State op alle onderdelen ongegrond verklaard. Met deze uitspraak is een einde gekomen aan een lange juridische strijd tegen het ontwerp dat volgens de omwonenden in meerdere opzichten tekortschiet. Als gevolg van deze uitspraak staat nu niets meer de transformatie van het voormalige verpleeghuis Sint Jacob tot een gebouw met 325 appartementen voor ouderen en 24-uurszorg voor psychogeriatrische patiënten in de weg.

Namenmonument

De Amsterdamse rechtbank heeft de gemeente op 28 februari verboden om al te beginnen met de kap van 25 bomen langs de Weesperstraat ter hoogte van de Hoftuin. Met die kap

Tijdens een autoloze dag is er ruimte voor dolle pret.

zou een onomkeerbare stap zijn gezet op weg naar de geplande bouw van het Holocaust Namenmonument op die plek. De rechter vindt dat moet worden gewacht totdat in een door omwonenden aangespannen beroepszaak duidelijk wordt of de bouw van het monument mag doorgaan of niet. Verschillende bewonersgroepen uit de Weesperbuurt en de Plantage maken al een tijdlang bezwaar tegen het verlenen van die vergunning. Zij zijn niet tegen een Namenmonument, maar vinden de nu gekozen plek om meerdere redenen ongeschikt. Ook maken zij bezwaar tegen de door de gemeente gevolgde besluitvormingsprocedure. De uitspraak in de beroepszaak volgt op 28 mei.

Magere Brug

Na uitgebreide metingen heeft de gemeente onlangs bepaald waar de camera's komen te hangen die het verkeer op de Magere Brug in de gaten moeten houden na invoering van afstandsbediening van de brug. Dit had nogal wat voeten in de aarde omdat de camera's vanwege de monumentenstatus van de brug niet zichtbaar mogen zijn. Om die reden is gekozen voor compacte camera's, die onder andere worden geplaatst op de plek waar nu ook al luidsprekers zitten. Wanneer de afstandsbediening van de Magere Brug zal worden ingevoerd is nog onzeker. Eerst moet het beeldplan worden beoordeeld door de gemeentelijke afdeling Monumenten & Archeologie.

Onderwijsgebouw Roeterseiland

De plannen van de Universiteit van Amsterdam voor de bouw van een onderwijsgebouw achter de Sarphatistraat lopen forse vertraging op. Volgens universiteitsblad *Folia* dreigt het eerder gepresenteerde ontwerp onbetaalbaar te worden. Een nieuw bureau wordt daarom gevraagd om een goedkoper ontwerp te maken voor een gebouw met een kleinere collegezaal. Dat betekent dat het gebouw er op zijn vroegst over drie jaar

zal staan. Het houdt ook in dat er waarschijnlijk langer college zal worden gegeven in onder meer Carré. Zoals dit blad eerder meldde, stuiten de plannen voor een nieuw onderwijsgebouw op grote bezwaren van buurtbewoners. Het gebouw komt pal achter hun woning te staan en ook nog op een van de laatste stukjes groen op het Roeterseiland.

Ontmoetingsplek Swift

Tot aan de zomervakantie kunnen ouderen in de Plantage en omgeving elke maandagmiddag tussen 14.00 en 16.30 uur terecht in het clubhuis van Swift aan de Plantage Parklaan om andere buurtbewoners te ontmoeten voor spelletjes, een goed gesprek of een cursus valpreventie. De middagen worden georganiseerd door vier studentes ergotherapie van de Hogeschool van Amsterdam in

het kader van hun praktijkstage. Hun aanvankelijke doel was om iets te doen aan de eenzaamheid onder ouderen in de buurt. Voor dat doel organiseerden zij in december een buurtlunch bij Swift, dat als maatschappelijk betrokken vereniging graag met de studentes in zee ging. Toen die lunch een verrassend groot aantal belangstellenden trok, kregen de studentes van de korfbalclub toestemming om het clubhuis elke maandag in te richten als ontmoetingsplek voor alle buurtbewoners. Omdat de studentes hun stage voor de zomer afsluiten, is nog onduidelijk of het initiatief dit najaar zal worden voortgezet.

Open Informatieplatform Oostelijke Eilanden.

Op 18 april om 19.30 uur organiseert het Informatieplatform Oostelijke Eilanden een bijeenkomst in de Witte Boei met als thema 'verbinding en sociale cohesie'. Het informatieplatform is een initiatief van stadsdeel Centrum om bewoners te informe-

ren over specifieke onderwerpen en om professionals en bewoners in contact met elkaar te brengen en vragen uit te wisselen. Wilt u erbij zijn, geef u dan op via de mail bij: danny.konings@amsterdam.nl

Nieuw buurtinitiatief Kattenburgers

Een aantal Kattenburgers brengen activiteiten die zij voor de buurt organiseren samen in de stichting Buurtcomité Oostelijke Eilanden (in oprichting). Als korte werknaam gebruiken zij hiervoor BOE! Een aantal activiteiten in 2019 kunnen alvast in de agenda worden gezet: 11 mei 2019: ondersteuning in de organisatie van Groendag van De Groenen.

30 mei 2019: ondersteuning bij het voetbaltoernooi van Curinesa, 's avonds aansluitend Ramadanmaaltijd aangeboden door BOE!

Voor meer nieuws uit 1018: www.buurtorganisatie1018.nl/nieuws 🐾

Op de toekomstige bouwlocatie UvA collegezaal stonden jarenlang studentenwoningen (foto uit 2007).



FOTO'S: BRUNO VAN MOERKERKEN

'Ik zie het nog allemaal voor me' verhalen uit 1018

Friezin schiet wortel in de Plantage



Op de zolder van 500F poseert Janny Lok voor de camera. Op de foto die ze vasthoudt, staat zijzelf met haar ouders en broertje in Friesland.

Als ze op haar balkon staat ziet ze olifanten, giraffen, een wormenhotel en fietsers die ploeteren om de steile helling van het Nijlpaardenbruggetje te bedwingen. En ook heel veel stilstaande auto's op de parkeerplaats van Artis. Janny Lok, 86 jaar, houdt van de plek waar ze woont, met een mix van stadsleven en natuur. "Nee, ik word 's morgens niet gewekt door brullende leeuwen en blaffende zeehonden, al zou ik dat helemaal niet erg vinden. We hebben hier in het gebouw driedubbel glas, maar als het even kan zet ik de balkondeur open om de beestjes te horen. Wat een voorrecht, denk ik dan." En de burens die om de hoek wonen, langs het water van het Entrepotdok, hebben evenmin te klagen: "Als je uitziet op het Entrepotdok heb je geen schilderij nodig aan de muur, vanuit je raam zie je zoveel levende schoonheid."

JACQUES HERRAETS

IN EEN DERGELIJK decor, met ook nog het Verzetsmuseum bijna naast de deur, klinkt het dramatische verhaal van haar oorlogsjeugd des te wranger. We zouden het vooral gaan hebben over haar grote verdiensten op het gebied van kunst en cultuur in de Plantagebuurt, maar bij de eerste kennismaking komt direct het verhaal over de oorlog naar boven, een verhaal dat te aangrijpend is om over te slaan, al aarzelt ze om het te vertellen: "Ik heb die geschiedenis afgesloten." Ze verwijst liever naar een documentaire die enkele jaren geleden op 4 mei door de EO is uitgezonden onder de titel *Nooit meer laf. De ongemakkelijke waarheid van een verzetsheld*. Hoofdpersoon was een zekere Gerrit Gunnink, die zestig jaar na dato de grauwsliuier wegtrok van de gebeurtenissen die leidden tot de moord op de vader van Janny Lok. Tot dan toe hadden nabestaanden geworsteld met de vraag waarom Anje Lok, hoofd van de openbare school in Appelscha, in de nacht van 19 op 20 mei 1944 van zijn bed werd gelicht en *à bout portant* voor de ogen van zijn vrouw en kinderen werd doodgeschoten door handlangers van de Sicherheitsdienst.

Midden in de nacht was er aangebeld bij de familie Lok: "Mijn moeder deed open, er stonden twee mannen aan de deur die vroegen of ze mijn vader konden spreken, want hij moest mee naar Assen voor een verhoor. Ze stelden mijn moeder gerust: haar man zou dezelfde ochtend weer thuis zijn. Mijn broertje en ik – hij was twaalf en ik elf – waren ook naar beneden gekomen om te zien wat er gebeurde. We zagen hoe mijn vader tussen de twee mannen vertrok. Na een paar passen klonken er twee schoten. Hij viel dood neer, op het pad naar het huis. Ik kan moeiteloos de geluiden oproepen die mijn broertje maakte, zó indringend en verschrikkelijk, dat noem je geen huilen meer".

Silbertanne

De familie veronderstelde dat Anje Lok slachtoffer was van een zogenaamde Silbertanne-moord: een willekeurige vergelding voor de aanslagen die her en der in het land door het verzet werden gepleegd. De Duitsers gebruikten daarbij een geheime

Je persoonlijke makelaar om de hoek!

deoudestadmakelaardij.nl | 020 - 612 87 97

TANJA'S Haar mode
dames en heren kapsalon met zonnepark!

U kunt bij ons online uw afspraak maken

www.tanjashaarmode.nl

Oostenburgergracht 39
1018 NB Amsterdam
(020) 4207443
info@tanjashaarmode.nl

• dinsdag t/m donderdag 8.30 tot 17.00 uur
• vrijdag 8.30 tot 19.00 uur
• zaterdag 8.30 tot 16.00 uur alleen op afspraak

KAPSALON, HAARWERKEN & PRUIKEN

Rustige yoga op de maandagavond

- Langzame flow series
- Veel aandacht voor de wervelkolom
- In een rustig tempo werken aan kracht en lenigheid

Locatie: Zendojo, Andreas Bonnstraat 12
Tijd: Maandagavond van 20.30 tot 21.30
Kosten: € 10,- per keer
Aanmelden bij: Pien, 06 172 60 688

Particuliere praktijk van
KINDER- EN JEUGD-PSYCHOTHERAPEUTE
(Overheids geregistreerd en 30 jaar ervaring)

voor hulp bij emotionele, sociale en leerproblemen. Bijzondere hulp bij **ADHD**
Psychologisch onderzoek is ook mogelijk

LOES BANDSMA
Telefoon 020 - 622 54 78

TABAKSPECIAALZAAK DAAN & ELS
SARPHATISTRAAT 65 t/o lijn 7 - 10
Geopend 7 - 18 uur ma-vrij

Grote sortering:
Cubaanse en Dominicaanse binnen en buitenlandse sigaren. Exclusieve dag en weekbladen. Wenskaarten en aanstekers.

Niets gewonnen op je staatslot?
ELKE MAAND GEVEN WIJ 35x 1/5e STAATSLLOT KADO.

BERT FAAS "INLIJSTERIJ"

- Moderne en klassieke lijsten op maat in aluminium en hout
- Ornamentlijsten
- Ophangsystemen
- Indien gewenst inlijstwerk gratis bezorgd

PLANTAGE KERKLAAN 4 sous
Tel.: 020-4284049
info@deinlijster.nl www.deinlijster.nl

Peelen Gebitscentrum
Waar maatwerk de standaard is

- Kunstgebit reparaties in 1 uur klaar.
- Opvullen van het kunstgebit, rebasing, 3 uren klaar.
- Ook maken wij uw nieuwe prothese, plaatje, frame of klikgebit.

Oostenburgergracht 5
(020) 48 907 82
gebitscentrum@gmail.com

Massagepraktijk Helder & Holistisch

Massages
Lichaamsgerichte therapie voor ontspanning en bewustwording

Marianne van der Staaij,
Holo's ® massagetherapeut
Vergoeding mogelijk via ziektekostenverzekering

Binnenkadijk 151, 1018 ZE, Amsterdam
06 - 294 224 40
info@praktijkhh.nl
www.praktijkhh.nl

HADDERS & WIELEN Vof TUIN

- ONTWERP & ADVIES
- AANLEG
- ONDERHOUD
- ALLE BESTRATINGEN

Ook: ekologische tuinaanleg - schaduwtuinen
kleine tuinen - bijzondere sierbestratingen - onderhoudscontracten

Sarphatistraat 560, 1018 AV Amsterdam, 020-6268480

Iedere vrijdag van 16.00 tot 19.00

OESTER HAPPY HOUR

Met Fines de Claires voor € 1,- per stuk

FRANK'S SMOKE HOUSE
DELI | CAFE | RESTAURANT

Oostenburgervoorstraat 1, Amsterdam

dodenlijst met namen van leidende figuren uit een plaatselijke gemeenschap. Achter sommige namen werd een zilverparretje - Silbertanne - getekend om aan te duiden wie bij een volgende vergeldingsactie aan de beurt zouden zijn. "Mijn vader was net als mijn moeder overtuigd sociaaldemocraat, je weet wel: niet roken, niet drinken en het gebroken geweepte. Hij nam vanaf dag één deel aan de plaatselijke verzetsactiviteiten. Er werd thuis en 's avonds op school veel gefluisterd en vergaderd. En er kwamen regelmatig mensen over de vloer die ik nooit eerder had gezien en die ook vaak maar kort bleven. Ik begreep er niets van, maar er hing dan wel een hele speciale, geheimzinnige sfeer in huis."

Uiteindelijk bleek dat haar vader had moeten boeten voor een daad waar hij niets mee te maken had. Een week voor zijn dood was in Appelscha een Nederlands lid van de landwacht doodgeschoten en een ander lid zwaargewond geraakt door toedoen van Gerrit Gunnink en enkele vrienden. Zij behoorden tot een knokploeg die op de bewuste avond een gewonde kameraad naar het ziekenhuis hadden gebracht. Op de terugweg waren zij gewaarschuwd een andere route dan gewoonlijk te nemen omdat verderop landwachters stonden te controleren. Die waarschuwing hadden zij in de wind geslagen met de opmerking "daar schieten we ons wel doorheen". In de EO-documentaire is te zien hoe Janny Lok de hoogbejaarde Gunnink het verwijt maakt dat hij wel zo flink was geweest de landwachters neer te schieten, maar dat hij daarna niet de moed had kunnen opbrengen om haar moeder uit te leggen wat er was gebeurd.

Zebra's

De weduwe Lok verhuisde onmiddellijk met haar twee kinderen naar Drachten. Na de oorlog werd de school vernoemd naar meester Lok, met aan de gevel een monument ter nagedachtenis aan hem. Toen Janny in het laatste jaar van het gymnasium zat, vroeg en kreeg zij een Fulbright-beurs, die Europese jongeren destijds de gelegenheid bood een jaar in de Verenigde Staten door te brengen. Als bevlogen pacifist probeerde Janny een baan te krijgen als voorlichter bij de Verenigde Naties in New York, waar ze bezoekers op het hart wilde drukken hoe belangrijk het was zich in te zetten voor de wereldvrede. Maar de Amerikaanse immigratiewetten stonden een langer verblijf in de weg. Terug in Nederland schreef ze zich samen met een vriendin in bij de nieuwe faculteit voor Politieke en Sociale Wetenschappen en raakte ze na haar afstuderen verzeild in het sociaalwetenschappelijk onderzoek. Ze werkte in Den Haag als projectleider bij de Stichting voor de Statistiek, totdat de ontmoeting met haar latere partner, die natuurkunde studeerde in Amsterdam, haar deed besluiten naar Amsterdam te verhuizen en daar een baan te zoeken.

Na diverse tussenstappen belandde zij in de jaren tachtig in de Plantagebuurt, in de prachtige oude panden 60 en 62 aan de Plantage Middenlaan, recht tegenover de dinosaur van Artis. Inmiddels was zij partner en mede-directeur geworden van het Centrum voor Marketing Analyses en Sociaal Wetenschappelijk Onderzoek B.V., kortweg 'Het Centrum'.

Net als vrijwel alle Centrum-mensen had Janny Lok vanaf het begin iets met de buurt, in de eerste plaats met Artis: "Op

een gegeven moment kwamen er speciale zebra's in Artis, ze hadden veel fijnere streepjes dan hun soortgenoten en werden Grévy-zebra's genoemd. We hebben deze bijzondere dieren een aantal jaren geadopteerd en in een pr-campagne aan de onderzoekswereld meegedeeld dat onze analyses in genuanceerdheid niet onderdeden voor de Grévy's".

Gehaktballen en erwtensoep

Al snel volgde de kennismaking met café "Eik & Linde", waar naast de gesprekken en het bier vooral ook de gehaktbal hoog scoorde. In de jaren dat Janny Lok kantoor hield aan de Plantage Middenlaan was er weinig tijd voor andere zaken, maar voor bijzondere evenementen werden uitzonderingen gemaakt: "Bij de laatste Elfstedentocht mochten we bij Heden Erwtensoep - het latere café Koozje - de hele middag en avond tv kijken. Vanwaar die naam? Omdat er altijd een bordje met 'heden erwtensoep' hing, terwijl er nooit erwtensoep te krijgen was."

Toen zij 21 jaar geleden 65 werd, begon zij een tweede leven als sociaal-actieve oudere buurtbewoner. Dat leven gaf zij inhoud met lidmaatschappen van de Plantage-Weesperbuurtvereniging en de Vrienden van de Plantage. Bij eerstgenoemde organisatie heeft ze zes jaar deel uitgemaakt van het bestuur. En om ook nog betrokken te blijven bij haar oude vak bleef ze bestuurslid van de vrijwilligersorganisatie *Uw Mening Telt*, waarin onderzoekers van vraag- en aanbodzijde opleidingen voor interviewers organiseerden en financierden. Het was helemaal haar kindje, ze had het zelf opgericht.

SOOP

Het werd haar al snel duidelijk dat zij zelfs als rustend lid van de samenleving niet meer om de aanschaf van een computer heen kon en dat ze vervolgens moest leren omgaan met zo'n ding. "Als je dat wilt leren, moet je naar de soop gaan, riep Renny, een medebewoner van het Plantagecomplex en bestuurslid van de soop. Toen ze mijn opgetrokken wenkbrauwen zag, stelde ze mij gerust: het is er heel gezellig, het is hier vlakbij en het is heel goedkoop. Het bleek een uitstekend advies. soop staat voor Stichting Ontmoetingsruimte voor en door Ouderen in de Plantagebuurt. In de praktijk betekent dat dat oudere buurtgenoten iets kunnen halen bij de soop, maar er ook iets met evenveel plezier kunnen brengen. Je kunt bij de soop koffiedrinken en je krantje lezen, maar daarnaast kun je er ook een cursus geven in iets waarin je goed bent of veel van af weet. Je kunt naar de soop gaan voor het bijwonen van een lezing, een concert of een vernissage en ter plekke bedenken dat je je hele leven graag achter een bar hebt willen werken."

Toen ze eenmaal met de computer had leren werken, besloot Janny Lok ook iets terug te doen. Het begon met het lidmaatschap van een PR-groepje, gevolgd door een expositiegroepje. Ook maakte ze jarenlang deel uit van het soop-bestuur en tot vandaag de dag probeert ze de coördinatie van kunst en cultuur bij de soop in goede banen te leiden.

Met al die activiteiten loste zij een knellende levensvraag al doende op: "Ik heb me lang afgevraagd of ik terug zou gaan naar Friesland of voorgoed in de Plantage zou blijven. Raad eens wat het antwoord is?" 🐾

**CLASSIC ART
IN A MODERN
INTERIOR**

ARTIQUAIR LEVERT UNIEKE KUNSTWERKEN UIT VOORRAAD OF
GAAT SPECIAAL VOOR U OP ZOEK NAAR EEN SCHILDERIJ DAT
BIJ U EN UW INTERIEUR PAST.

KOM KIJKEN OP WWW.ARTIQUAIR.NL

Plantage Middenlaan 23 hs
1018 DB Amsterdam
06-2468 8304
info@artiquair.nl

ARTIQUAIR
Classic art for today's interior

HUISSTIJLEN
LOGO'S
FOLDERS
FLYERS
AFFICHES
WEBDESIGN
FOTOGRAFIE

Gerrit Alink
GRAFISCH ONTWERP & FOTOGRAFIE

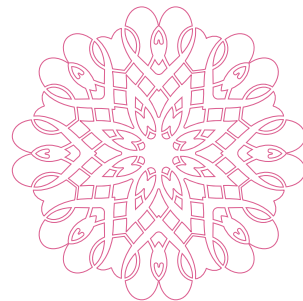
T. 06 10 70 44 76
www.gerritalink.nl | info@gerritalink.nl



18 februari 2019
Ruime driezitsbank
in de Plantage Doklaan

WERK WEER MET PLEZIER

Voor een goede balans
tussen geven en nemen:
Robert R. Ploem, arbeidscoach
www.matrix-consultants.nl
Alexanderkade 14d



evy
psychologenpraktijk

Evy Psychologenpraktijk helpt
mensen die last hebben van
piekeren, onzekerheid,
relatieproblemen, angsten,
stress, burnout, verdriet en rouw.

prins hendrikkade 193-c
1011 td amsterdam
www.evypsycholoog.nl
020 2400 106

Shiatsu-massage

Koen Tangelder
Shiatsu en Lichaamswerk



Bij diverse lichaamsklachten,
stress en burn-out * Acupunctuur

Praktijk De Kadijk
Laagte Kadijk 41
www.koentangelder.nl
Tel. 020 6 270 709 / 06 83 990 992

Ruisend lommer
remedie tegen dorst
en kommer

Café „Eik en Linde“
Eik en Linde Plantage Middenlaan 22A 1018 DE Amsterdam
tel 020 625716 ook zaalverhuur
www.eikenlinde.nl



Uitgepraat bij de GGZ.

Wat nu?

Je draait rondjes
in je hoofd, maar een
oplossing *bedenk* je niet.
Ga naar je lijf.
**Dat weet meer
dan je denkt.**

Mijn Vierkante Meter
Body/mind
Systemisch werk
Co-counselen

www.psycholoog-amsterdam-mijnm2.nl
06 20829560



BRIGITTE VAN MEURS

Het is lente. Althans, dat vindt het weer. Dat betekent dat de zon meedogenloos de strepen op de ramen laat zien. En ook ieder stofje dat zich in de kamer bevindt. Natuurlijk! Daarom doen mensen een grote schoonmaak in het voorjaar. De bank is een groot model van mosterdgele stof, de hele familie past erop. Er ligt een kleed op de zitting, terwijl in dit huis geen sprake lijkt van verharende honden of krabbende katten. Een blik onder het kleed verklaart waarom het er ligt: gescheurde naden. Zonde. Voor de bank ligt een grijswit, wollen kleed, je zou er best lekker op kunnen liggen met een boek, mocht de bank bezet zijn. Aan boeken geen gebrek. Recht tegenover de bank staat een houten stellingkast, van boven tot onder gevuld met boeken, soms in dubbele rijen. Judas van Amos Oz ligt naast Judas van Astrid Holleeder. Linksboven staat een rij Isabel Allendes. Zo te zien was de kast ooit alfabetisch geordend, maar ergens ging het mis. Haaks op de stellingkast staat een witte vakkenkast, grotendeels met boeken, maar er zijn ook vakken met spellen; hiervandaan zijn Triviant en Scrabble te zien. Tussen die twee kasten staat een leren stoel, een Egg-chair, of een goeie kopie daarvan. Er liggen iPhone-

oortjes op. Op de grond heeft een kind z'n Playmobilauto geparkeerd. Achter de vakkenkast staat een flinke eettafel. Voor hier een familie aan de dis kan, moet er nog wel ruimte gemaakt worden. Boeken, kranten, *Volkscrant*, tijdschriften, *VN*, *1018 Magazine*, *Donald Duck*, speelgoed, schrijfgerei, een bak stiften, een tube crème. Zacht bespreken de journalisten van Radio 1 kleine en grote problemen. Hun gepraat wordt van ritme voorzien door het *pof pof* van een voetbal buiten. Links staat een tv, enigszins wankel op een plank met wieltjes. Boven de tv een fotolijst met vijf zwart-witfoto's van een glasblazer in actie. Opa? Zou kunnen, hier en daar staan wat glazen objecten die je niet bij de Hema of de Bijenkorf vindt. Er loopt een gezelschap langs het huis. Dat trekt meteen de aandacht, heel even maar, want door het folie, op alle ramen geplakt, kun je toch niet zien wie het zijn en wat ze precies doen. Zonder die bescherm laag zou je horendol worden van al het gedoe op de stoep. Het ruikt naar koffie. Lekker. Het heeft z'n voordelen, zo'n bank binnen. ☺

Wilt u de bankzitter een keer bij u thuis op de bank?
Mail de redactie van 1018: redactie1018@gmail.com

FOTO: FEIJE RIEMERSMA



HIER
HAD UW
ADVERTENTIE
KUNNEN STAAN

Colofon

1018 is een buurtblad voor de oostelijke binnenstad en komt tot stand dankzij een groep vrijwilligers (redactie) en met medewerking van het Huis van de Buurt Oostelijke Binnenstad.

Jaargang 6, nummer 30, april 2019

Versijning Het buurtblad 1018-Magazine komt zes maal per jaar uit, in een oplage van 13.000 exemplaren.
ISSN: 2352 - 4111.

Eindredactie Titia Koerten

Secretariaat E-mail: redactie1018@gmail.com.

Redactie Vera Amende, Erik Hardeman, Maria Heijndael, Jacques Herraets, Titia Koerten, Jan Mey, Brigitte van Meurs, Bruno van Moerkerken, Jannelies Poelstra en Heleen Verschuren.

Aan dit nummer werkten mee Ballabona Cucharón, Musa, Erik van Ophem, Feije Riemersma, Rob Zwetsloot en Karel Warmenhoven.

Basisontwerp & opmaak Werkplaats Amsterdam, www.werkplaatsamsterdam.nl.

Druk Rodi Rotatiedruk, Diemen.

Inzenden kopij Inleveren kopij en foto's: uiterlijk vrijdag 3 mei 2019. In Word per e-mail naar redactie1018@gmail.com. Foto's met naam van fotograaf en vrij van auteurs- en portretrecht. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten of niet te plaatsen, foto's te bewerken of niet te plaatsen en is niet verantwoordelijk voor aangeleverde foto's van derden. Foto's toezenden in hoge resolutie (JPEG, TIFF, RAW formaat).

Advertentieopgave Contact over advertenties en inleveren via advertenties@1018magazine.nl
Inleveren uiterlijk maandag 6 mei 2019.

Tarieven advertenties 2018

Klein (ongewijzigd):
Formaat 6x6 cm à € 60,- per keer, € 300,- per jaar.
Formaat 12x6 cm à € 120,- per keer, € 600,- per jaar.
Zes nummers (een jaar) = vijf betalen.
Eventuele opmaakkosten € 75,-
Groot (nieuw):
Halve pagina: € 360,- per keer
Hele pagina: € 720,- per keer

Prijsopgave via advertenties@1018magazine.nl

Verschijningsdatum volgende nummer

Omstreeks 23 mei 2019.

Bezorging Huis-aan-huis in alle brievenbussen. Ook zijn er diverse afhaalpunten in de buurt, zoals gezondheidscentra, huisartsen, supermarkten en 1018 ligt op veel koffietafels. Ook in De Witte Boei aan de Kleine Wittenburgerstraat 201 en in de Oosterkerk.

Facebook

 Ook wij zitten op Facebook. Like ons op 'Plantagebuurt', 'Kadijkenburen' of '1018-Magazine'.

BOEKENKASTJES

ROB ZWETSLOOT

Ik mag graag een boek lezen, maar boeken kopen doe ik nooit. Ik leen ze bij de bieb, dat is niet alleen goedkoper, wat belangrijk is voor een armoedzaaier zoals ik, maar ook praktisch. Als alle boeken die ik ooit heb gelezen in mijn huis zouden staan, zouden mijn inboedel en ikzelf er niet meer inpassen en zou de vloer hoogstwaarschijnlijk bezwijken onder het gewicht. Toch blijft mijn boekenvoorraad groeien, want ik krijg nog wel eens een boek cadeau. Waarschijnlijk omdat ik zo'n aardige gozer ben of omdat mensen me zo zellig vinden.

En zo werden de boekenplanken langzaam overbevolkt en worstelde ik al een tijdje met de vraag wat ik met al dat overbodig papier moet doen, literair meesterwerk of niet. Eerst bleef het bij wanhopig en besluiteloos staren naar deze uit de hand lopende situatie om vervolgens dan toch maar te beslissen een aantal boeken in de papierbak of vuilniszak te gooien, wat gepaard ging met een onaangenaam schuldgevoel bij vernietiging van al die met bloed, zweet en tranen geschreven meesterwerken. Dat heb ik dus éénmaal gedaan, en geloof me, het was een traumatische ervaring.

Gelukkig is er nu een elegantere oplossing. Op diverse plekken in mijn buurt, zoals in de Henri Polaklaan en op de Laagte Kadijk, zijn de afgelopen jaren ruilkasten verschenen, waarin je boeken die teveel zijn kunt neerzetten. Daar zet ik tegenwoordig af en toe een stapeltje overcomplete boeken in, en dan maak ik mezelf wijs dat ik daarmee een arme sloeber zoals ikzelf van gratis leesgenot voorzie. Ik zie voor mijn geestesoog een gelukkig persoon gezellig een boek lezen met een spinnende poes op schoot bij de verwarming. Even met de gedachten in een geheel andere wereld. En met groot genoegen zie ik dan dat de exemplaren die ik er de vorige keer inzette alweer verdwenen zijn. Weer iemand gelukkig.



ILLUSTRATIE: ERIK VAN OPHEM

Werk in de wijk

Vlak naast de Magere Brug sommeert verkeersregelaar Johan alle fietsers vriendelijk doch dringend af te stappen. Hier wordt namelijk gewerkt aan de herprofilering van het straatbeeld. Stephen is meewerkend voorman en wil ook best even poseren. "Toch eerst nog even een

piket slaan voor de hoogte, dan kunnen zij weer verder," roept hij, terwijl hij een groot statief tevoorschijn haalt en er een laser op zet. En vlak voordat hij zijn bus induikt naar een andere klus, legt hij mij heel snel uit hoe de apparatuur werkt.



FOTO EN TEKST: MARIA HEIJNDAEL



In het Scheepvaartmuseum is al een tijdje de tentoonstelling over de ms Oranje te zien. Dit cruiseschip liep in 1938 van stapel op de NSDM-werf in Amsterdam Noord en gold destijds als het grootste en snelste lijnschip ter wereld. Van binnen was het zeer luxueus ingericht, met faciliteiten als een zwembad en een bioscoop.

Het schip werd ingezet als lijnvaartdienst tussen Nederland en Nederlands-Indië, maar kreeg na het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog een andere functie: het werd omgebouwd tot hospitaal-schip. Na de oorlog vervoerde het schip vooral repatrianten van Indonesië naar Nederland.

De tentoonstelling is ingedeeld in twee gedeeltes. Het eerste deel gaat vooral over de bouw van het schip, de bemanning en de geschiedenis ervan. In het tweede gedeelte worden persoonlijke verhalen en voorwerpen van een aantal repatrianten belicht.

Vooraf de ervaringen van deze repatrianten maken indruk. Hoe ingrijpend moet het zijn als je je geboorteland voorgoed moet verlaten voor een land waar je nog nooit bent geweest, waar het koud is en nat en waar je ook niet echt welkom bent?

Reisde u zelf ooit met de ms Oranje, als passagier, bemanningslid of repatriant? U kunt uw herinneringen achterlaten op de zogenaamde 'Verhalenvanger'. Kijk hiervoor op: www.hetscheepvaartmuseum.nl



Raadpleeg ook: www.deplantageamsterdam.nl. Deze agenda kan alleen maar worden samengesteld op grond van aangeleverde informatie in Word aan redactie018@gmail.com. De deadline voor het volgende nummer is 3 mei 2019. Graag uw informatie op tijd en a.u.b. in de gevraagde vorm mailen.

ARCAM EXPOSITIE
T/m 2 juni 2019. Collective Comeback. Over de comeback van het collectief wonen en bouwen in de Amsterdamse architectuur. Met een terugblik op het collectieve bouwen tussen 1965 en 1985.

Prins Hendrikkade 600, Open: dinsdag – zondag, 13.00–17.00 uur. www.arcam.nl

GALERIE FRANZIS ENGELS EXPOSITIE

T/m 11 mei 2019. Serendipity. Met werk van Ulrich Haug en Pim Palsgraaf. Beide kunstenaars laten zich inspireren door voorwerpen die toevallig op hun pad komen.
Nieuwe Vaart 200, open: donderdag – zaterdag, 13.00–18.00 uur, www.franzisengels.nl

GALERIE OVERSTROOM EXPOSITIE

T/m 14 april 2019. Veelbewogen - werk van Corri Janssen. Janssen schildert graag met gouache op papier en op doek en vangt ritme, beweging en sfeer in lijnen, vlakken en kleuren.
Haar veelbewogen onderwerpen zijn dans en muziek, portret en figuur.

3 mei – 19 mei 2019. Rolling in the deep - collages van Tamara Dekker. Veelkleurige verhalen in afbeeldingen vol figuren.
www.galerieoverstroom.nl, Entrepotdok 33, openingstijden: vrijdag-zondag, 13.00–18.00 uur

HERMITAGE EXPOSITIE

T/m 25 augustus 2019. De schatkamer! Meesterwerken uit de Hermitage. Ter ere van het tienjarig bestaan toont de Hermitage dit keer een selectie van honderden kunstwerken, uitgezocht door de directeur van de Hermitage in St.-Petersburg. Een grote presentatie van meesterwerken uit 25.000 jaar kunstgeschiedenis van over de halve wereldbol.
www.hermitage.nl, Amstel 51, 020-5308755

HORTUS BOTANICUS

THEMARONDLEIDINGEN

20 april 2019. Themarondleiding – Surinaamse gebruikspilanten. In deze themarondleiding leert u meer over de achtergrond van onder andere de zwarte rijst, Begonia glabra, Canna indica, Pomtajer, Zuurzak, Surinaamse spinazie en Soptropo.
4 mei 2019. Themarondleiding – Hongerwinter. We kennen allemaal het beeld van suikerbieten op de bon en van de bloembollen die men at. Maar er werden destijds nog veel meer plantensoorten verzameld. Tijdens deze themarondleiding gaan we kijken naar deze plantensoorten en hun toepassingen tijdens de hongerwinter.
De themarondleidingen beginnen om 14.00 uur. Deelname € 4,- (excl. Entree). Reserveren kan via communicatie@dehortus.nl
Plantage Middenlaan 2a. Dagelijks geopend van 10.00 tot 17.00 uur/ www.dehortus.nl

JANSENBEETON MUZIEK

Maandag 22 april, 16.00 uur. Bach, Das Wohltemperierte Klavier door pianist Ivo Janssen.
Zondag 12 mei, 16.00 uur. Canto ostinato, door pianist Ivo Janssen
Toegang, inclusief drankje, € 25,- /€ 20,- (groepskorting v.a. 8 pers.)
Wittenburgergracht 18, www.janssenbeton.nl

JOODS HISTORISCH MUSEUM

EXPOSITIE

T/m 25 augustus 2019: Kabbala – de kunst van de joodse mystiek Kabbala is de verzamelnaam voor een scala aan eeuwenoude mystieke joodse tradities die tot op de dag van vandaag van grote invloed zijn. Slechts weinigen weten wat kabbala eigenlijk inhoudt, en hoe deze mystieke tradities al eeuwenlang een rijke bron van inspiratie vormen voor velen, van vroege joodse mystici tot aan moderne en hedendaagse kabbalisten, kunstenaars, architecten, registers en auteurs. Wat fascineert hen aan kabbala? En wat zien wij hiervan terug in hun werken?
www.jhm.nl; www.hollandscheshouwburg.nl

(0)20 5 310 310 en (020) 5 310 380

PORTUGESE SYNAGOGE

KAARSLICHTCONCERTEN

Donderdag 11 april: 19.30 – 20.30 uur. Yuri Honing Acoustic Quartet – Het album *Goldbrun* van dit akoestische jazzkwartet o.l.v. saxofonist Yuri Honing won vorig jaar een Edison in de categorie Jazz Nationaal.

Kaarten (regulier € 14,50) zijn te koop aan de kassa van de Portugese Synagoge en het Joods Historisch Museum.

Portugese Synagoge / Mr. Visserplein 3

NATIONAAL HOLOCAUST MUSEUM

EXPOSITIE

T/m 6 oktober 2019. De Jodenvervolging in foto's – Nederland 1940–1945. De vervolging van de joden in Nederland tijdens de Duitse bezetting is uitvoerig in beeld gebracht. Zowel professionele fotografen als amateurs maakten aangrijpende foto's van deze donkere periode. Veel foto's zijn bewaard gebleven.
T/m 31 december 2019. 'Kom vanavond met verhalen' Tastbare herinneringen uit het Joods Monument.

T/m 31 december 2019. In Memoriam van Willem Volkersz De Nederlands-Amerikaanse kunstenaar Willem Volkersz (1939) maakte het kunstwerk *In Memoriam* ter herinnering aan de leerlingen en oud-leerlingen van de Montessorischool in Amsterdam die in de concentratiekampen zijn vermoord of op andere wijze tijdens de bezetting om het leven zijn gekomen.
Plantage Middenlaan 27, Amsterdam

OOSTERKERK MUZIEK

Maandag 8 april – 19.30 uur Dame Allan's School Senior Choir – Brits schoolkoor uit Newcastle upon Tyne bestaand uit leerlingen tussen 13 en 18 jaar oud met werken van Vivaldi en Mozart en popklassiekers van Paul McCartney, Sting en Randy Newman.

Zondag 14 april: 12.00 uur. Koffieconcert – 'Versoteld' – Duo Verso Duo bestaand uit pianofuutist Matthijs Koene en gitarist Stefan Gerritsen met een mix van klassiek werk en eigen stukken.

Vrijdag 26 april: 14.30 uur. Vrijdagmiddagconcert – Duo Entente Cordale Altvioliste Elisa Misas en cellist Henrique Constanca met werken van Stamitz, Graham, Beethoven, Shostakovitsj en Bartok.

Vrijdag 3 mei – 15.00 uur. Lon Vane Ladies Choir Brits dameskoor van Isle of Man o.l.v. Christine Bregazzi.

Zaterdag 4 mei – 21.00 uur. Maxim Shalygin - Lacrimosa or 13 Magic Songs Compositie die geschreven is voor zeven violen, geïnspireerd op het Lacrimosa, een van de vaste onderdelen van een dodenmis.

Zondag 19 mei – 12.00 uur. Koffieconcert – Harpiste Sari van Brug

Vrijdag 24 mei – 14.30 uur. Vrijdagmiddagconcert – Pianiste Milena Martínez Werken van Schubert en Beethoven.

Voor alle concerten geldt, indien niet anders vermeld: Gratis toegang, maar een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

Kleine Wittenburgerstraat 1, 020-6272280. Voor meer informatie en de actuele agenda, zie: www.oosterkerk-amsterdam.nl

OUTSIDER ART GALERIE / ARTOTHEEK

EXPOSITIE

T/m 2 juni 2019. Birds & Beasts Dieren hebben vaak een prominente plek in het werk van Outsider kunstenaars. In deze tentoonstelling zijn dat vooral vogels, maar ook koeien, apen en andere beesten maken hun opwachting. Een *must see* voor iedere liefhebber van kunst en dieren.
Neerlandiaplein 7 (achter Hermitage).

OUTSIDER ART MUSEUM

EXPOSITIE

T/m 25 augustus 2019. Art Brut – Jean Dubuffets revolutie in de kunst Direct na de Tweede Wereldoorlog begint Jean Dubuffet zijn zoektocht naar nieuwe, zuivere en spontane kunstwerken, ver weg van de gevestigde orde. Tijdens zijn reis bezoekt hij psychiatrische instellingen, gevangenis en verzamelt hij kindertekeningen en volkskunst. 150 van deze

werken, die in 1949 een schok in de bestaande culturele elite veroorzaaken, zijn nu in het Outsider Art Museum te zien.

Hermitage, Amstel 51, 020 530 87 55

POWER OF ART HOUSE

TENTOONSTELLING

T/m 18 mei 2019: Art of Resistance. Power of Art House biedt met de expositie *Art of Resistance* een podium aan kunstenaars die de repressieve werking van dominante machtssystemen zichtbaar maken. Er is werk te zien van vier toonaangevende geëngageerde kunstenaars uit Noord-Korea, Rusland, Sudan en Brazilië. Deze kunstzinnige klokkenluiders hebben hun pijlen gericht op het openbaren van misstanden die het gevolg zijn van machtsmisbruik.

Entrepotdok 26, open: woensdag – zaterdag, 13.00 – 17.00 uur. www.power-of-art.nl

SCHEEPPVAARTMUSEUM

TENTOONSTELLING

T/m 18 juli 2019: Ms Oranje; Koers gewijzigd Tentoonstelling over het iconische schip de Ms Oranje, waarmee vele Indonesische Nederlanders na de oorlog naar Nederland werden gerepatriëerd.

T/m 9 juni 2019: Sea of Tranquility van Hans Op de Beek Tentoonstelling met een installatie en een film van de Belgische kunstenaar over een imaginair mysterieus en decadent cruiseschip. [Kattenburgerplein 1, www.hetscheepvaartmuseum.nl](http://www.hetscheepvaartmuseum.nl)

SOOP

TENTOONSTELLING

T/m 5 juni: "Poëzie in verf" van beeldend kunstenaar Ben Vollers. Te bezichtigen op werkdagen tussen 11.00 en 17.00 uur.

SOOP-SALON

Donderdag 4 april, 16.30 uur: Een optreden van eigen SOOP-talent. Iedereen die zich opgeeft heeft vijf minuten een podium. Met een lied, een gedicht, een muziekstuk, of een andere presentatie. Meedoen? Opgeven bij Helen Metzelaar: h.h.metzelaar@uva.nl.

SOOP-UUR

Donderdag 25 april, 16.30 uur. Antropoloog Françoise Haeck presenteert "Een mix van Maliaanse avonturen". De buitendeur van de SOOP is gesloten tussen 16.30 en 17.30 uur.

SOOPCINEMA

Zondag 31 maart, 13.30 uur. Een Amerikaanse komedie uit 1988 over de oprukkende commercie in een dorpje, waar al 300 jaar niets was veranderd.

Voor meer informatie zie www.soopnet.nl

De SOOP is elke werkdag open van 11.00 tot 17.00 uur.
Nieuwe Kerkstraat 124 hs; tel. 422 31 52; www.soopnet.nl

VERZETSMUSEUM

TENTOONSTELLING

T/m 19 mei 2019: Nach Holland – De meidagen van 1940 door Duitse ogen. 150 foto's genomen door Duitse soldaten geven in deze tentoonstelling een uniek inblikje in de vijf oorlogsdagen van 1940. Veel van het gebruikte materiaal is nog nooit eerder gepubliceerd.
Plantage Kerklaan 61, 020 6202535, info@verzetmuseum.org www.verzetmuseum.org

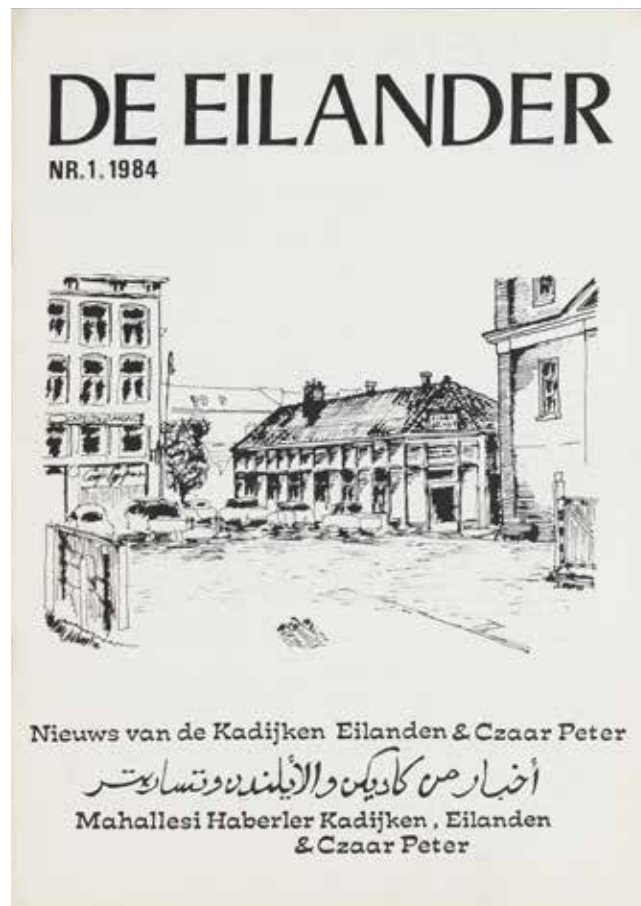
“Soms kwamen mensen op vrijdagavond nog een stukkie inleveren”

Van een kennis uit Almere, een oud-Kattenburger, kreeg ik een aantal nummers van ‘De Eilander’, zoals ons buurtmagazine vroeger heette. Het oudste nummer dateert van januari 1984. Er was toen nog geen postcodegebied 1018 en het blad was alleen bedoeld voor de Oostelijke Eilanden. Het bestond uit allemaal kleine stukjes met verschillende lettertypen en -grootte vlak naast elkaar en met veel illustraties. Alles in zwart-wit gedrukt. Hoe werd dat blad eigenlijk gemaakt? Eén van de toenmalige redacteurs, Fons Heijnsbroek, vertelt. Wij klimmen daarvoor via een smal trapje naar de zolder van de kosterswoning van de Oosterkerk.

HELEEN VERSCHUREN

DE KOSTERSWONING IS de huidige ingang van de Oosterkerk. In een lange donkere kamer onder het dak vertelt Fons dat het blad altijd op maandag naar de drukker moest. Hij begon het dan samen met Jan Altelaar en Jim Roth, beiden al enige tijd overleden, op de vrijdagavond ervoor op deze zolder in elkaar te zetten. De stukken werden bij de beheerder van de Oosterkerk aangeleverd door buurtgroepen, buurthuizen en sportverenigingen. “Dat waren handgeschreven vellen met soms wat illustraties of foto’s erbij. Die teksten typten wij dan in kolommen. Er kwamen op de vrijdagavond ook nog mensen hier hun laatste stukkie inleveren. Het was een enorme zool behalve wat van de actiegroep Kattenburg kwam. Die leverde de tekst altijd keurig getypt en met foto’s aan. Op zo’n vrijdagavond raceten wij drie redacteurs altijd hier naartoe. Want er stonden drie typemachines waarvan er één elektrisch was. Die stond ook nog eens op een plank voor het raam waardoor je uitzicht had over Wittenburg, dat was dus de meest geliefde plek.”

Hij herinnert zich dat uitzicht als een grote zandvlakte door de sloop van Wittenburg met aan het eind nog enige gebouwtjes en de papierfabriek van Proost en Brandt. Fons vertelt dat het op de zolder behoorlijk warm kon worden en herinnert zich daardoor nu dat de plank omhoog geklapt kon worden, waardoor je het raam open kon zetten. Hij probeert het ter plekke en zowaar, de plank die er nog steeds is, scharniert omhoog. Zijn uitleg verklaart waarom niet alle stukken met dezelfde letter getypt zijn en waarom kleine typefoutjes met de hand werden gecorrigeerd. Eenmaal in kolommen getypt volgde knip- en plakwerk aan de lange tafel die in het midden van de zolder stond. “Daar



lagen alle pagina’s achter elkaar. Met veel stukken werd het een dik nummer en lag de hele tafel vol. Kees Spits* uit de Czaar Peterbuurt, die een enorm archief met foto’s had, leverde de foto voor de achterpagina. Hij wist daar altijd wat bij te vertellen.” Met zogenoemde ‘wrijfletters’ werden de koppen boven de stukken gemaakt. De geplakte pagina’s werden afgeleverd bij de drukker die ze fotografisch op een plaat overbracht waarna daarvan afdrukken werden gemaakt met een vlakdrukmaschine.

Tegenwoordig heeft de redactie een werkwijze waarbij een planning vooraf wordt gemaakt. Het blad heeft een vastgesteld format waardoor de hoeveelheid stukken en de hoeveelheid woorden per item vastliggen. In een vergadering overleggen de schrijvers en de fotografen wie voor het komende nummer waarover zal schrijven en hoeveel ruimte er is voor tekst en foto’s bij ieder artikel. De op de computer geschreven artikelen en foto’s worden digitaal afgeleverd bij de redactie, die er nog eens naar kijkt waarna ze naar de digitale opmaak gaan en vandaar naar de drukker. Die

drukt in kleur via rotatiedruk, ofwel op cilindres. Een bijzonderheid is dat deze drukker dat doet met een waterloze drukpers, waardoor er geen vervuild afvalwater is en waarvan het papier, de inkt en inktdoeken, papiersnippers en pallets worden gerecycled.

Overeenkomsten en verschillen

Ondanks dit verschil in het maken van het blad zijn er nog steeds overeenkomsten. Zo wordt het nog steeds door vrijwilligers gemaakt en in de buurt bezorgd. En uit een oproepje blijkt dat er toen evenals nu behoefte was aan meer redactieleden en bezorgers. Ook inhoudelijk is er nog steeds veel overeenkomst: acties en activiteiten uit de buurt komen aan bod. Wat opvalt is dat er toen meer organisaties activiteiten aanboden, die ook hun eigen ruimte hadden. Genoemd worden het buurtcentrum De Oesjesduiker en De Engel, het Koffiehuis van de Volksbond voor de Kadijken en het wijkopbouworgaan in de Blankenstraat. Die zijn intussen allemaal vervangen door het gebouw De Witte Boei, wat ook voor de Plantage moet dienen als accommodatie voor buurtactiviteiten. Het accent bij de activiteiten lag ook anders. Zo kreeg toen emancipatie aandacht met een bladzijde die het ‘vrouwenblad’ heette. Er werden cursussen over vorming en scholing voor vrouwen in de bijstand aangeboden en er werd melding gemaakt van de tentoonstelling ‘vrouwen in de bouw’. Voor mannen was er een mannenkookgroep om te leren koken. Opvallend is dat toen de voorkant van het blad nog een ondertitel had in – volgens zegslieden – het Urdu en het Turks.

Herhalende geschiedenis

Bij veel 1018-bewoners van nu zullen artikelen van toen, tegen de bezuiniging op het buurtopbouw- en jongerenwerk terwijl de jongerenproblematiek juist groeide, herkenning oproepen. Zo ook het protest van 35 jaar geleden tegen de afschaffing op de subsidie voor Kunst in de Wijken en tegen de neiging tot centralisatie van het kunstbeleid. Dat laatste speelt nu weer, waarover u in het februari-nummer kon lezen. Waar 35 jaar geleden een oproep te lezen valt voor betaalbare woonruimte voor jongeren, is dat nog steeds een probleem. Zoals nu gepleit is door het Eilandeneroverleg voor meer en betaalbare sociale huurwoningen in de nieuwbouw op Oostenburg, werden toen artikelen gewijd aan de strijd van bewoners voor betaalbare vervanging of renovatie van woningen op de Kadijken en in de Czaar Peterbuurt. Toen kondigde voetbalvereniging OKW aan over te gaan op selectie door het grote aanbod van spelertjes van de Eilanden. Die behoefte aan voetbalvelden



blijkt er nog steeds. Toen de buurt op het Marineterrein de sportvelden mocht gebruiken werd er meteen een voetbalvereniging opgericht en werd daar op 7 juli 2017 een eerste jeugdtoernooi gehouden.

Wat echt opvalt is dat zowel vroeger als nu er steeds weer bewoners zijn die hun buurt beter en leuker willen maken en protesteren tegen ingrepen die dat niet doen. Volgens Fons Heijnsbroek is het Buurtmagazine 1018 dan ook nog steeds informatief “zoals voor bijeenkomsten en concerten. Het houdt me op de hoogte van wat er in de buurt gebeurt. Ik zou ’t missen als ik het niet had”.

*Het archief van Kees Spits is nu te vinden in het Stadsarchief. 📁

A long, narrow hallway under renovation. The floor is concrete and covered with construction debris, including metal brackets and a red fire hose reel. On the left, there are large concrete pillars. In the center, a series of metal frames for glass partitions extends into the distance. On the right, there are stacks of Rockwool insulation and a miter saw. Two people are walking in the background. The lighting is warm and comes from recessed ceiling lights.

De afgelopen twee maanden is er hard gewerkt op de Hoogte Kadijk, in het voormalige pand van de Keuringsdienst van Waren. Overbodige muurtjes zijn eruit gesloopt en op de bovenste twee verdiepingen is er begonnen met het plaatsen van nieuwe gipswanden voor de kamers. In de gangen kun je al goed zien waar kranen en toiletten zullen worden aangelegd. De karakteristieke ovale raampjes blijven, maar zullen straks open kunnen. Aan het eind van de zomervakantie kan er wellicht al worden gewoond.

VERA AMENDE

De Amstel Boulevard

Lang, lang geleden, in een masterplan, droomde het bestuur van de stad dat men flaneren en kijkend langs het water van de Amstel zou moeten kunnen lopen. Een mooie gedachte. Na de vernieuwing van de gedeeltes voor de Hermitage en Carré was nu het gedeelte tussen de Nieuwe Keizersgracht en Nieuwe Prinsengracht aan de beurt voor vernieuwing. Het werd een spannende operatie. Eerst de bomen veilig ingepakt en dan mooie machines die met happer en schuiver en toch met elegante precisie het wegdek wisten te verwijderen. Het gasbedrijf groef een brede gleuf langs de huizen en doet daar nu ingewikkelde, vernieuwende dingen, alsof we niet van het gas af moeten in de nabije toekomst. Elk huis kreeg een loopbrug met leuningens zodat we niet onverhoeds in een gat konden vallen. De eerste keer dat ik mijn loopbrug af kwam, snelde een jong persoon met een rood hesje toe en gaf me een arm ter begeleiding naar een veilige plek. "Ho, ho", riep een persoon met een geel hesje, "dat is mijn taak!" en gaf me ook een arm. Teveel van het goede. Op hetzelfde moment voelde ik me voortijdig oud worden. De volgen-

de dagen scheen deze begeleiding opgegeven te zijn of waren er belangrijker dingen te doen. Uittorend boven al deze werkzaamheden staan de ingepakte iepen vol in bloei met haar piepkleine roodbruine bloemetjes. Bij het verschijnen van ons volgende Buurtmagazine 1018 weten we dat geen auto er meer kan parkeren en dat de nietjes voor de fietsen ruimschoots terug zijn langs de waterkant. Want tussen de droom, flaneren langs het water, en de dagelijkse werkelijkheid van de overvolle stad schijnt ruimte om te flaneren langs het water een te luxe gedachte geweest te zijn.

Stadsdorpkoor 10acht10

De laatste jaren wordt er veel aandacht besteed aan 'de ouderen', vooral aan hoe ze gezond, goed ter been en helder van geest kunnen blijven. En ook aan hoe ze in hun eigen huis kunnen blijven wonen, want van de vroegere veilige havens, de bejaardenhuizen voor als het thuis echt niet meer gaat, zijn er drie uit onze buurt verdwenen. Zij hebben een culturele bestemming gekregen of een bestemming die duidelijk niet voor de bewoners van de buurt is bedoeld.

Dus, wat te doen? De stadsdorpers van 1018 proberen er nog iets van te maken. Zij hebben enige tijd geleden een koor opgericht en aangezien ik graag iets doe wat ik nog nooit eerder heb gedaan, zing ik tegenwoordig om de veertien dagen mee in de kapel van het Occohofje, tussen de heiligen en de engelen. Eerst worden er toonladders gezongen om het stof uit onze longen te blazen. Dan wordt er drie- of vierstemmig gezongen, in allerlei talen. De dirigent geeft, met zijn stemvorkje in de hand, de toon aan waarop ingezet moet worden. Hij inspireert het koor en dan, na korte tijd oefenen, horen we dat de tonen van een meerstemmig lied elkaar hebben gevonden. En kijk en hoor: hier hebben we ineens een mooi lied gezongen. Zachtjes neuriënd 'the rhythm of life' ga ik weer naar huis, geen uur ouder geworden. Meer informatie:

www.stadsdorpcentrumoost.nl/koor

De Hoftuin

Ooit was het de stilste verborgen tuin van onze buurt. Een enkele buurtbewoner wist hoe je er binnen kon komen. Het stond er vol planten en bomen die zichzelf hadden uitgezaaid. De eigenaar, de Diaconie, vond dat er meer mensen van de tuin moesten kunnen genieten en zie, er kwamen een restaurant en een terras, dat steeds groter lijkt te worden. Overal zie je stoelen en banken waarvan goed gebruik wordt gemaakt, en nu staat er ter gelegenheid van Pasen veertig dagen lang een kunstwerk als onderdeel van een internationale tentoonstelling. Het kunstwerk is van Roland Bierman. Het lijkt of alle dertig oranje tonen bij het kunstwerk horen. Ik heb heimwee naar de oude Amstelhof. 🍷



De E. Boekmanschool

Het is woensdagochtend en we bezoeken de jaarlijkse activiteitenochtend op de E. Boekmanschool. Deze basisschool heeft een duidelijke visie op cultuur-educatie. Daarbij zijn het ontwikkelen van allerlei vaardigheden zoals creëren, presenteren en samenwerken belangrijk. Er is ook veel aandacht voor het culturele erfgoed van de Plantage-Weesperbuurt.

In elk lokaal en elk hoekje van het gebouw is er een groepje leerlingen creatief aan het werk. Er worden overal workshops gegeven door ouders en vrijwilligers en daarin wordt enthousiast geschilderd, gebouwd, gebakken, geplant, gefotografeerd en gedanst. Kijk maar!



Vrijheidsmaaltijd op de Kadijken

Bewoners van de Kadijken vieren dit jaar op 5 mei de vrijheid door samen aan tafel te gaan.

Thema 2019: familie Amsterdam

De buurt als een grote familie, dat klinkt op het eerste gezicht heel harmonieus. Maar net als bij je eigen familie kies je ook je buurtfamilie niet uit en dat wil nog wel eens gedonder geven. Iedereen kan zich wel een familiebijeenkomst herinneren waarbij het

servies figuurlijk – of letterlijk – door de kamer vloog. Op 5 mei 2019 brengen we de familie Kadijken en hun burens bij elkaar. We organiseren een lunch om te kijken hoe we de vrede binnen de burenfamilie kunnen bewaren, want we hoeven het niet met elkaar eens te zijn, maar we respecteren elkaar wel. Aan tafel delen we in elk geval ons favoriete lunchgerecht en praten we over hoe we wonen in de buurt, wat we gemeenschappelijk

hebben en wat we voor elkaar kunnen betekenen. Neem een hoofdgerecht mee, dat je aan tafel deelt. Kijk om je heen of er mensen zijn die dit niet kunnen en maak ook voor hen een hoofdgerecht. Wij zorgen voor soep vooraf en een toetje. Neem serviesgoed mee – niet om te gooien – bestek en je eigen drank. Troubadours en andere muzikanten zijn welkom en mogen met de hoed rond!

Locatie

De steiger aan het Entrepotdok tegenover nummer 50. Er is plek voor tachtig personen, alle leeftijden. Bij mooi weer kan de familieband worden bezegeld met een vredesduik!

Aanmelden kan alleen per email als je woont of werkt op de Kadijken of in de aan de Kadijken grenzende buurten in postcodegebied 1018.

✉ vrijheidslunchkadijken@gmail.com

📍 [Vrijheidslunch kadijken 2019](#)



Vrijheidsmaaltijd 2016 Entrepotdok

FOTO: MICHEL LANDVEERD

Programma Nationale Dodenherdenking

Op zaterdag 4 mei 2019 vinden de volgende drie herdenkingen plaats in onze buurt. Deelnemers aan deze drie herdenkingen zijn na afloop tot 21.30 uur voor een nazit van harte welkom in het Verzetmuseum Amsterdam, Plantage Kerklaan 61.

Hollandsche Schouwburg, Plantage Middenlaan 24

- Aanvang 19.30 uur. *Programma Nationale Dodenherdenking*;
- Muziek door Sarah Kapustin (viool)
- Toespraak door de heer Frank Diamand, overlevende, documentairemaker en dichter
- Gedicht door Kymora Henar, leerling van de IVKO-school
- *Jizkor* (herdenkingsgebed) door chazan Daniël ten Brink
- Kaddiesj (gebed voor de doden)

- door chazan Daniël ten Brink
- Muziek door Sarah Kapustin (viool) 20.00 uur
- Twee minuten stilte
- *Wilhelmus*
- Kranslegging door vertegenwoordigers van het Joods Politie Netwerk
- Bloemlegging bij het monument
- Organisatie: Plantage-Weesperbuurtvereniging, Stichting Vrienden van de Plantage, IVKO-school en Stichting Hollandsche Schouwburg.

Stille tocht Plantagebuurt

Start om 19,30 uur op de Lau Mazirelbrug. Lau Mazirelbrug Plantage Kerklaan/Roetersstraat). Nooit meer Auschwitz monument (Wertheimpark). Bronzen gedenkplaat, Plantage Middenlaan 27.

Gedenksteen Plantage Kerklaan 36. Monument voor Gerrit van der Veen en het Kunstenaarsverzet. Na het bloemenleggen bij dit monument houdt men om 20.00 uur twee minuten stilte. Organisatie: Plantage Weesperbuurtvereniging.

Weesperbuurt

Korte herdenkingsplechtigheid bij het Monument Schaduwkade. Muziek vanaf 19.30 uur. Om 19.50 uur wordt een welkomstwoord gesproken, waarna men bloemen – die ter plaatse aanwezig zijn – kan leggen bij één van de naam-bordjes. Vervolgens wordt er om 20.00 uur twee minuten stilte in acht genomen. Organisatie: De initiatiefgroep Schaduwkade. 🐦

Aankondiging voetbaltoernooi Curinesa

Op Hemelvaartsdag donderdag 30 mei 2019, organiseert Stichting Curinesa met ondersteuning van Sciandri haar jaarlijks multicultureel voetbaltoernooi en buurtfeest. Ons voetbaltoernooi is speciaal bestemd voor de jeugd van 6-15 jaar, afkomstig uit de wijken Oostelijke Eilanden, de Kadijken en de Czaar Peterbuurt. Dit jaar valt het toernooi tijdens de ramadan en daarom sluiten wij in samenwerking met DOCK en het Buurtcomité Oostelijke Eilanden deze dag af met een ramadanmaaltijd. De maaltijd staat in het teken van verbinding, is bestemd voor buurtbewoners en genodigden en wordt geserveerd in de Witte Boei.

Voor meer info: curinesa@gmail.com 🐦

Stageplekken bij receptie buurthuizen

DOCK is een samenwerking aangegaan met een opleidingsbedrijf om stageplekken voor beveiligers te creëren bij de receptie van de drie buurthuizen in Amsterdam Centrum. Wellicht heb je al een stagiaire achter de balie ontmoet. Door deze stagiaires beveiliging kunnen we nu ook op de zaterdagen open zijn en garanderen we de avondopstelling tot middernacht. Om de veiligheid te garanderen is er altijd een achterwacht voor goede begeleiding. De leeftijd van de stagiaires is tussen de 22 en 56 jaar. De stage-loop-

Fancyfair op de Kleine Plantage!

Op zondag 14 april tussen 14.00–17.00 uur wordt onze jaarlijkse fancyfair gehouden met dit keer als thema *Sprookjes*. Een feestelijk middag voor ouders en kinderen, maar ook buurtbewoners en jonge kinderen zijn van harte welkom. Er is verkoop van tweedehands kinderkleding en speelgoed. De kinderen kunnen spelletjes doen, knutselen, schminken, voorgelezen worden en met de Liedjestovenaar muziek maken. Verder zijn er heerlijke hapjes te koop die in de tuin opgegeten kunnen worden. Vanaf 17.00 uur start de grote loterij waar prachtige prijzen zijn te winnen die gedoneerd zijn door winkeliers en restaurants uit de Plantagebuurt. Van de opbrengst wordt o.a. ons grote konijnenhok vernieuwd. Ons adres is Henri Polaklaan 12 b. Wees welkom. 🐦

baan is geschikt voor mensen die willen toegroeien naar een volledige beveiligersfunctie of die vanuit een WW-situatie komen. Iedere drie maanden komen er weer nieuwe stagiaires die op deze manier werkervaring opdoen.

Kent u misschien jongeren of volwassenen die een stap in deze branche willen maken? DOCK kijkt graag naar de mogelijkheden. Neem contact op met Alex te Paske atpaske@dock.nl voor meer informatie. 🐦

bheij@dock.nl of loop even binnen bij de Witte Boei', 'De Witte Boei', 'Kleine Wittenburgerstraat 201', '1018 LT Amsterdam', and the DOCK logo."/>



Wat is de toekomst van onze beeldschatten?

Al twintig jaar is Anke Brugman met veel overgave en toewijding bezig met het fotoarchief van de Oostelijke Eilanden en Kadijken. Nu vraagt ze zich af: wat is de toekomst van onze beeldschatten? Wat mag er nog gebruikt worden tegenwoordig? En wie heeft er nog tijd om zich bezig te houden met archiveren?

TAMARA VAN DEN BAM

Het begin

Vanaf de jaren dertig wordt er een archief bijgehouden met foto's, beeldmateriaal en krantenknipsels van deze wijk. Kees Spits heeft dit jarenlang bijgehouden en onder de noemer 'Kees Spits archief'. Dit archief is nog steeds online te doorzoeken en op te vragen bij het Stadsarchief. Het Wijkcentrum, destijds gevestigd in de Oosterkerk, had vaak foto's nodig voor de buurtkranten. Er werden zo nu en dan door buurtbewoners foto's afgegeven in plastic tassen. De foto's zaten vaak in fotomapjes en met een beetje geluk zaten er ook nog negatieven bij. Deze foto's, met nu en dan een handgeschreven briefje met wat informatie, moesten natuurlijk uitgezocht en geordend worden.

Liefde voor het werk

De interesse voor beeld en foto's is bij Anke al vroeg aanwezig. Als kind kreeg ze een zogeheten Lubitel van haar vader, een goedkoop fototoestel waar je van bovenaf in kon kijken. Met een rolletje van twaalf foto's op zak

trok ze door de Westerdokstraat om te fotograferen. Daarna volgden ook foto's van gebouwen, feestjes en bijeenkomsten. Helaas is deze hobby meer naar de achtergrond verdwenen totdat ze op latere leeftijd deelnam aan de werkgroep 'Groen en Milieu'. Ze kwam in die tijd vaak in het wijkcentrum waar ze foto's uit moesten zoeken voor een stukje in de buurtkrant. Het vele bladeren door foto's in pakketjes deed op een gegeven moment pijn in haar vingers. Ze werd getriggerd door de verzameling mooie beelden en besloot een archief op te zetten. Met hulp van hobbyfotograaf en destijds coördinator Walter Zwaans deed ze het zogenaamde grove werk: ordenen, achterhalen van gegevens achter op de foto's. Van wie zijn de foto's, wie is de fotograaf en wat valt er te vertellen over de foto's? Er is toen een systeem ontwikkeld waarin de informatie die bekend was werd vastgelegd. Naderhand deed Anke het meeste werk alleen. Later werd het, zoals Anke het zelf noemt, 'echte monnikenwerk' gedaan met de hulp van Froukje Kastelein. Froukje zat net als Anke ook bij werkgroep Groen en Milieu. Helaas heeft Froukje na vele jaren moeten stoppen met haar werkzaamheden. Daarom is Anke nu op zoek naar een nieuwe gepassioneerde vrijwilliger die haar wil helpen met het in stand houden van het fotoarchief.

Help mee

Anke werkt nog altijd met veel liefde en toewijding aan het bijhouden van het fotoarchief, maar vindt het veel



FOTO: DOCK

werk om alleen te doen. Sinds de zomervakantie heeft Anke een nieuw scanapparaat om de foto's te digitaliseren. Ze zou het ontzettend fijn vinden als er iemand - al dan niet met 'technische vingers' - zich zou aanmelden om haar te helpen met het inscannen van foto's en negatieven. Voor Anke is het fotoarchief van grote historische waarde. Middels het archief is de stadsvernieuwing en het daarbij behorende tijdsbeeld prachtig te volgen. Helaas weten maar heel weinig mensen van het bestaan af. Sinds het smartphonetijdperk komen er weinig nieuwe foto's bij. Op dit moment kunnen belangstellenden Anke mailen als zij op zoek zijn naar beeldmateriaal. Anke gaat dan voor hen op zoek in het archief. Sinds Anke in de Witte Boei zit, verzorgt zij ook wel eens tentoonstellingen van de foto's voor de buurt.

Contact

Mettertijd hoopt Anke het archief te kunnen overdragen aan een enthousiasteling die haar werk met liefde kan voortzetten. Het zou jammer zijn als het archief uiteindelijk overgedragen moet worden aan het grote Stadsarchief of aan het Amsterdam Museum. Het mooiste is als het fotoarchief van de buurt door de buurt behouden blijft.

Helpt u Anke mee bij het behoud van het fotoarchief? Neem dan contact op met dock via Brenda Heij bheij@dock.nl of loop eens binnen bij De Witte Boei.



Voor een volledig overzicht van onze activiteiten kijk op: www.dock.nl/de-witte-boei

Voor in de agenda

Buurtrestaurant Proef de Buurt: elke maandag 18.00 -19.30 uur. Opgeven bij awijnberg@dock.nl - 06-51593984. Kosten €5 voor een driegangenmenu.

Buurtsoep: elke dinsdag vanaf 12.30 uur, Witte Boei. Kosten €1. Per keer.

Wereldlunch: Elke woensdag van 12.30 - 13.30. Kosten: € 2,50 per keer. Van tevoren opgeven.

Ouderensoos: dinsdagen 13.00 - 16.00 uur, elke week, € 1,- per keer.

Huiswerkbegeleiding: Elke maandag en dinsdag van 16.00 - 18.00 uur. Doorlopend wekelijks door DOCK-jongerenwerk. € 40,- per jaar. Aanmelden bij anissa@dock.nl - 06-41531095

Naaiatelier: Elke dinsdag van 13.30-16.00 uur. Kosten: € 1,- per keer.

Samen breien/haken inloop: Elke woensdag van 13.00 - 15.00 uur. Kosten: € 1,- per keer, exclusief materialen.

Computerclub: Elke woensdag van 13.15 - 14.45 uur. Kosten: € 1,- per keer. Aanmelden bij mchukum@dock.nl - 06-43543557.

Repair Café: elke eerste woensdag van de maand, 14-17 uur, Witte Boei. Vrijwillige bijdrage.

Wandelclub: Wekelijks op vrijdag van 10.00 - 11.00 uur. Verzorgd door Sciandri.

Woonspreekuur: Wekelijks op dinsdag van 9.00 - 10.00 uur en op woensdag van 15.00 - 17.00 uur en van 19.00 - 20.00 uur.

Spreekuur vga (vrijwilligerswerk): Om de week op donderdag tijdens de even weken bij Pluspuntinloop. Pluspunt inloop: Elke donderdag 9.30 - 11.30 uur. Open inloop.

Veranderingen bij DOCK

Op verzoek van het stadsdeel passen we de gebieden waarin we in Amsterdam Centrum werken aan, naar de gebieden die stadsdeel Centrum gebruikt. Dat zijn Centrum Oost en Centrum West. Als gevolg daarvan is er een verandering in de aansturing van onze teams. Gebiedscoördinator van Centrum Oost is nu Robin Polak en gebiedscoördinator van Centrum West is Carolien Marsman. Beide sturen ook op een inhoudelijk taak, Carolien op participatie en Robin op jongerenwerk. Zo weet u wie u waarvoor kan bereiken. Onze manager in Amsterdam Centrum, Frank van den Hoff, is door een aanrijding in het najaar van 2018 langdurig uitgevallen. Nu zijn operatie is volbracht, verwachten we hem rond mei weer terug. In de tussentijd neemt Carolien de Jong zijn taken waar.

Korte cursus yoga voor kinderen (groep 5 t/m 8)

Op dinsdag 14 mei, van 15.30 tot 16.30 uur, start er een leuke naschoolse activiteit in Huis van de Buurt de Witte Boei: een korte cursus yoga (8 lessen) voor kinderen uit groep 5 t/m 8. Er zijn nog een aantal plekken beschikbaar, dus schrijf je snel in. Dat kan via de website <https://naschoolseactiviteiten.amsterdam>. Er wordt een inkomensafhankelijke bijdrage tussen 10 en 45 euro voor de gehele cursus gevraagd. Yoga is goed voor lichamelijke en geestelijke groei. Het geeft kinderen kracht, evenwicht en souplesse. Door de combinatie van spel en yoga leren kinderen anderen te vertrouwen en zelf betrouwbaar te zijn. Naast beweging is er aandacht voor creativiteit, ademhaling, stilte en ontspanning.



De Poort, sociaal hart van Kattenburg

De Kattenburgerstraat wordt aan één kant omzoomd door een 'muur' van flats. Veel passanten zullen niet weten dat zich halverwege die muur, pal boven de onderdoorgang naar de Kattenburgerkruisstraat, al ruim veertig jaar een buurthuis bevindt voor bewoners. Wat gebeurt daar, vroeg de redactie van 1018 zich af, en stapte er binnen voor een kennismaking.

ERIK HARDEMAN

HET IS WOENSDAGMIDDAG en terwijl twee bestuursleden druk bezig zijn met het omkeren van de draairichting van een koelkastdeur, zitten verspreid door de ruimte de vaste bezoekers van de wekelijkse inloop. Aan de ene kant een groep mannen, enthousiast aan het klaverjassen, verderop de vrouwen die bezig zijn met haken, breien of andere vormen van handwerk. En natuurlijk wordt er intussen gekletst en worden er herinneringen opgehaald aan de begintijd van De Poort.

Deze ruimte was aanvankelijk een opslag van woningcorporatie De Key, vertelt voorzitter Arie Copier van Vereniging Nieuw Kattenburg. "Omdat er in de buurt geen plek was voor de jeugd, besloot een groep ouders om de ruimte in 1976 te kraken. Eerst vond De Key dat geen goed idee, maar na felle discussies met de krakers koos de corporatie eieren voor haar geld en stelde de ruimte ter beschikking voor buurtactiviteiten. Binnen de kortste keren ging er een jeugdinstuif van start, een klaverjasavond en een woensdagmiddagclub voor de kleintjes. Het liep als een trein, en om de zaak in goede banen te leiden, hebben we toen Vereniging Nieuw Kattenburg opgericht."

In die begintijd bruiste het in De Poort van de activiteiten. Binnen de vereniging werden een dartclub, een biljartclub, een toneelvereniging en een bridgeclub opgericht en korte tijd later kreeg men zelfs de beschikking over een eigen roeisloep, een cadeau van de marine, want zegt Copier, "we hebben altijd een warme band met de marinewerf gehad. We werden bij verschillende activiteiten uitgenodigd, onze sloep lag er aangemeerd en er werden regelmatig wedstrijden gehouden waaraan ook onze roeiers meededen. Maar toen de roeiers te oud werden, is de sloep verkocht. En nu zijn ook de marinemensen vertrokken. Heel jammer, want we hadden een prima relatie met ze."

In de prijzenkast in De Poort getuigen talloze bekens en vaantjes van dit glorieuze verleden, maar de laatste jaren is die stroom min of meer opgedroogd. Alleen bierbrouwersvereniging De Bierkaai en schaakclub De Raadsheer, waarover dit blad in december 2016 berichtte, zijn nog vaste gebruikers van De Poort. Maar de dartclub, de toneelclub en



Een middag in de Poort, op het biljart met blauwe overhemd: Arie Copier.

de bridgeclub bestaan niet meer en ook de roeiwedstrijden, de kinderbingo en het jaarlijkse Sinterklaasfeest behoren tot het verleden. Op de vraag hoe dat komt, wijst Copier op de veranderende bevolkingssamenstelling van Kattenburg.

"In de loop van de tijd zijn steeds meer gezinnen met opgroeiende kinderen uit Amsterdam vertrokken, richting Almere en andere plaatsen in de omgeving. De buurt vergrijsd en op een gegeven moment zaten we hier het Sinterklaasfeest te vieren met alleen nog maar oma's en hun buiten Amsterdam wonende kleinkinderen. Dat was niet de jeugd waar De Key de ruimte voor beschikbaar had gesteld. Bovendien vinden veel ouderen het niet prettig om 's avonds door het donker hierheen te komen. Dan blijven ze liever thuis. We hebben geprobeerd om via de gemeente steun te krijgen om meer jongeren te trekken, maar dat werd geen succes. Er kwamen wel wat nieuwe mensen binnen, maar lid worden en wat doen voor de vereniging, ho maar."

Uit het maandelijks activiteitenoverzicht blijkt dat in De Poort ontspanning de boventoon voert. Vaste programma's zijn de vrije inloop op de woensdagmiddag, de biljartavond op dinsdag en de kaartavond op donderdag. Elke maand is er bovendien een keer bingo en een lunch

voor buurtbewoners. Copier en zijn medebestuurders doen er alles aan om nieuwe activiteiten binnen te halen. Zo is er sinds kort twee ochtenden in de week yoga en wordt met de studenten van het Bijltespad overlegd over de mogelijkheid om in De Poort een pubquiz te houden. Maar een probleem is volgens de voorzitter dat Nieuw Kattenburg de deur niet zomaar voor iedereen kan openzetten.

"We vragen incidentele externe gebruikers geen huur, alleen een kleine vergoeding voor gas, elektra en schoonmaken. Dat betekent dus dat alle onkosten, bijvoorbeeld de kosten van de nieuwe vloer, die we recent hebben laten leggen omdat de oude compleet was versleten, voor rekening van de vereniging komen, dat wil zeggen van de 160 gezinnen die lid zijn van Nieuw Kattenburg voor een gezinscontributie van € 37,50 per jaar. Daarom stellen we als voorwaarde voor het structureel beschikbaar stellen van de ruimte dat gebruikers lid worden van de vereniging."

In het recente verleden leidde dat soms tot de klacht dat Nieuw Kattenburg niet open stond voor initiatieven van buiten. Copier zucht. "Ik ken die verhalen: 'Die gasten van De Poort willen niets', zeggen ze dan, maar dat is echt onzin. Iedereen met een goed idee is hier welkom, maar je moet wel zelf meehelpen, het moet financieel haalbaar zijn

en het moet onze eigen activiteiten niet in de weg zitten. Of we niet beter subsidie kunnen aanvragen? Nee, dat willen we niet, want dan wil zo'n subsidiegever een vinger in de pap hebben en voor je het weet gaat dat ten koste van de laagdrempelige activiteiten die wij organiseren. Onze zelfstandigheid is ons heel wat waard."

Gevraagd naar de toekomst van De Poort aarzelt de voorzitter. "Als ik kijk naar de vergrijzing van ons ledenbestand, dan vraag ik me wel eens af hoe het verder moet. We willen graag nieuwe en vooral jonge leden binnen halen, maar jonge mensen hebben het tegenwoordig veel te druk, die willen zich niet meer binden. Gelukkig hebben we nog voldoende leden die wel enthousiast en betrokken zijn. Op dit moment hebben we het als vereniging goed voor elkaar."

Aan de tafel van de dames wordt instemmend geknikt. "We trekken misschien minder jongeren dan vroeger", zegt Anneke Tuiteman, "maar de mensen die hier regelmatig komen, vormen wel een heel hechte club. Wat ikzelf erg belangrijk vind van De Poort is dat het hier zo sociaal is. Als je om wat voor reden dan ook niet in staat bent om hier zelfstandig heen te komen, staat er altijd wel iemand klaar om je op te halen. We komen hier natuurlijk voor de gezelligheid, maar we zorgen ook goed voor elkaar. Nee, ik zou De Poort voor geen goud willen missen."

NIEUW!

Eilandjes is een nieuwe niet-commerciële advertentierubriek in 1018-Magazine. U kunt uw tekst van maximaal 140 tekens e-mailen naar advertenties@1018magazine.nl. De vaste prijs is € 10,18. Indien uw advertentie wordt geaccepteerd dient u direct te betalen via bankoverschrijving. Indien de betaling niet op tijd binnen is wordt de advertentie niet geplaatst.

Eilandjes

Maria zoekt meisje (lang blond haar - ca. mt 134) dat in april evt. wil poseren v. fotoserie vrij werk. Info: hetgezichtvan1018@gmail.com

Heb je 1x in de 6 weken een paar uurtjes over om buurtkrant rond te brengen? Wij zoeken bezorgers (22+). Info: advertenties@1018magazine.nl.

Weer eens naar een verre vriend? Naar strand of museum? Ik rijd en begeleid. €16 p/u + 0,16/km. Bel Wim, 06 46152281. Punctueel, betrouwbaar

zo 19 mei Open Dag in het Oosterdok
20 locaties 75 activiteiten
Op het Marineterrein o.m. demo Waterspelen en live bandjes
expeditieoosterdok.nl



PRAKTIJK DE KADIJK



- Fysiotherapie
- Manuele therapie
- Bekkenbodetherapie
- Oedeemfysiotherapie
- Acupunctuur
- Shiatsu en lichaamswerk
- Adem- en ontspanningstherapie
- Oncologische revalidatie

Alle therapeuten voldoen aan de kwaliteitseisen van zorgverzekeraars
Ook fysiotherapie na 18.00 uur mogelijk
Laagte Kadijk 41, 1018 BB Amsterdam
Aanmelden via: 020 6261836 of www.praktijkdekadijk.nl

DAVID ELDERS

begrafenis & crematie

kleinschalig rouwcentrum
persoonlijke uitvaartverzorging

020 6252201
dag en nacht

Kruislaan 235 Amsterdam
www.uitvaartcentrumelders.nl



Address: Plantage Parklaan 16
1018 ST Amsterdam

Telephone: +31(0)20-6224804
Fax: +31(0)20-6267827
Website: www.hotel-parklane.nl
Email: info@hotel-parklane.nl

TANGO
gratis proefles
Tango Argentino Amsterdam
cursussen . tangosalons
www.tangoalma.nl

ACUPUNCTUUR MESOLOGIE

Paul Horsthuis
Czaar Peterstraat 107
www.maac.nl
020-4205441



**HIER
HAD UW
ADVERTENTIE
KUNNEN STAAN**

Het huis met de slaven

Tijdens een wandeling wordt in de statige Henri Polaklaan op nummer 25 mijn aandacht getrokken door twee stoere gebeeldhouwde mannen. Zij dragen het balkon van de eerste etage. De twee bovenliggende balkons steunen op ranke vrouwenfiguren, de borsten ontbloot. De frêle vrouwenbeelden vormen een groot contrast met de robuuste mannelijke dragers. Terwijl ik deze laatste bestudeer, realiseer ik mij dat zij naast jaloersmakend gespierde torso's ook kroeshaar en een platte brede neus hebben. Het zijn overduidelijk slaven, die – met gezichten vertrokken van inspanning- tot in lengte van dagen het zware balkon op hun schouders moeten torsen.

JANNELIES POELSTRA

Kariatiden en atlanten

In de architectuur worden zulke vrouwelijke dragers kariatiden genoemd. Deze vinden hun oorsprong in de Griekse mythologie: na hun overwinning in de Perzische oorlogen straffen de Grieken de Karyanen voor het meevechten aan Perzische zijde door hun vrouwen tot slaaf te maken. Voor straf moesten zij een eeuwige last dragen. De mannelijke tegenhanger heet atlant, vernoemd naar de Griekse god Atlas die door oppergod Zeus werd veroordeeld om tot in de eeuwigheid het hemelgewelf op zijn schouders te dragen.

Deze mythologische figuren werden in de Griekse oudheid verwerkt in steunpilaren en later in de architectuur van de Renaissance en van de 18e en 19e eeuw.

Geschiedenis van het huis en zijn bewoners

Het pand aan de Henri Polaklaan 25 heeft een rijke historie. Het huis met atelier is in 1884 - in toen nog de Plantage Franschelaan - gebouwd door de



FOTO: BRUNO VAN MOERKERKEN

Amsterdamse architect Jonas Ingenohl in opdracht van de beeldhouwer en schilder Henri Teixeira de Mattos (1856–1908), telg uit een Portugees-Joods geslacht. De beelden zijn van de hand van de beeldhouwer zelf. Teixeira de Mattos, ook de maker van de schutters op de gevel van het Doelen Hotel, is bekend om zijn beelden van wilde dieren. Zijn inspiratiebron was, hoe kan het ook anders, Artis.

De kunstenaar zelf woonde niet lang in het deftige pand, maar vertrok al in 1893 naar Londen en vestigde zich in 1899 in Den Haag. Na zijn vertrek woonden er veelal kunstenaars in het huis. De Joodse schilder Benjamin Liepman Prins verbleef er tot zijn dood in 1934 en de eveneens Joodse keramiste Lea H. Halpern woonde er vanaf 1932, totdat ze in 1939 voor de nazi's naar New York moest vluchten.

Tijdens de oorlog huisde dichter en schrijver Bertus Aafjes er en daarna tot 1975 Cobraschilder Constant Nieuwenhuys, beter bekend als Constant.

Slaven als moderne atlanten

Opmerkelijk is dat in het oorspronkelijke ontwerp van Ingenohl de dragers niet de huidige slaven zijn maar juist de klassieke atlanten. De slavernij werd in 1863 afgeschaft, twee decenia vóór de bouw van het huis. Daarom Teixeira de Mattos van dit ontwerp is afgeweken is onduidelijk. Handelde de familie Teixeira de Mattos, welgestelde handelaren en bankiers, wellicht in slaven? In het stadsarchief vind ik daar geen aanwijzingen voor. Aannemelijker is dat hij de beelden louter uit bewondering voor de sterke lichamen maakte. ☺



BALLABONA IN DEN VREEMDE

Een van de mooiste gebouwen van de Oostelijke Binnenstad vind ik de Oranje-Nassaukazerne uit 1810. De bouw is begonnen door de Fransen die hier toen de dienst uitmaakten. Maria del Mar wees op het grote wapen van Koning Willem I in het timpaan: "Voorheen zat daar een Frans wapen," wist ze. Interessant hoe gebouwen en versieringen naar vervlogen tijden terugwijzen

Haar opa was militair in het Spaanse leger geweest, in de jaren zestig. Niet iets om trots op te zijn, maar het was geleverd in een plaats die destijds Spaans was en nu Marokkaans: Sidi Ifni, aan de kust ten zuiden van Agadir. Ook daar staan gebouwen die destijds Spaans waren en nu Marokkaans, er is dus wel enige overeenkomst met Amsterdam.

We besloten ons oude plan om daar eens te gaan kijken naar de Spaanse relictten, op te pakken. Uiteraard haakte ook Conchita aan, altijd in voor iets spontaans. Gedrieën reisden we af naar de Marokkaanse woestijn. Een te krappe huurauto, waar amper iemand achterin kon zitten, laat staan met drie trolley's erbij, bracht ons naar Sidi Ifni, de voormalig Spaanse enclave (tot 1969). Het grote spoorwerk kon beginnen.

We streken neer in de nabije omgeving in een verlaten resort. Honderd huisjes, maar zo te zien waren wij de enige gasten. 's Middags gingen we op ons eerste doel af, een heerlijk terrasje in de zon en een lekker wijntje erbij en wat hapjes. Maar hoe we ook zochten, verder dan barretjes met thee, koffie of cola kwamen we niet. Mar zei dat ze hier twintig jaar geleden nog gewoon een biertje kon drinken op een terrasje langs de straat. "Alles wordt minder," bromde Conchita. "In Amsterdam mag je ook op steeds minder plekken buiten een biertje drinken. Als we al hopen hier Spaanse relictten te vinden dan is het in ieder geval niet de gezelligheid van een terrasje met een wijntje of biertje." Ondertussen kwam er een zwijgzame ober in versleten outfit die onze thee inschonk van ruim een halve meter hoogte. Mikken kon hij wel!

Na de thee gingen we op speurtocht en alras vonden we vele Spaanse relictten, zoals straatnaamborden en andere al dan niet vervaagde opschriften. Mar herkende al snel Spaanse putdeksels: *Alcantarillado Sidi Ifni* stond erop, riolering van Sidi Ifni. Verderop stond een statig gebouw waarop nog het fascistische wapen van Spanje prijkt.

"Zouden ze in Amsterdam nou ook van die relictten uit de Franse of zelfs uit de Spaanse tijd hebben? Veel verder dan die kazerne zijn we nog niet gekomen." 's Avonds in ons eenzame resort dronken we dan eindelijk ons wijntje bij ondergaande zon, in een verder kale en lege bar met uitzicht op zee. "Alcohol en Alcantarilla zijn trouwens van oorsprong Arabische woorden, dus zo is het kringetje weer rond," merkte Maria del Mar droogjes op.

Wordt vervolgd. 🌀

Ballabona Cucharón
E: ballabona@gmail.com
W: www.ballabona.wordpress.com

Van de Straat

Fotograaf Maria Heijndael vat post op een kruispunt en spreekt voorbijgangers aan. Deze keer staat ze naast de Nijlpaardenbrug op het Entrepotdok.



Waar ga je heen? Naar huis, ik kom net terug van een expositie. Na een carrière als art-director ben ik veertig jaar geleden begonnen in de vrije beeldende kunst. Na de Rietveld Academie schilderde ik figuratief, maar daarna is mijn werk steeds abstracter geworden. Na 35 jaar van de schilderkunst te hebben geleefd, hetgeen al een kunst op zich is, ben ik gaan schrijven. Een aantal boeken heb ik in eigen beheer uitgegeven. Na veertig jaar schilderen en schrijven heb ik een 'sabbatical year' genomen en mijn kleurentelevisie bij het grofvuil gezet. Toentertijd las ik spirituele boeken om antwoord op drie vragen te krijgen: Waar kom ik vandaan? Waarvoor ben ik hier? Waar ga ik naartoe?

Woon je in de buurt? Ja, op het Entrepotdok. Ik kijk uit op het Planetarium. Toen ik hier kwam wonen, bestond de parkeerplaats van Artis nog niet. Op die plek stonden toen woonwagens. Er waren zelfs 'holbewoners'. Zij woonden in kuilen die zij zelf hadden gegraven. Als dak gebruikten ze een stuk plastic om het droog te houden. Iedere dag ben ik gelukkig met mijn atelierwoning waar ik nog steeds geniet van het uitzicht en de zonsondergangen. Onze-Lieve-Heer schildert deze in prachtige kleuren zonder hiervoor een penseel of verf te gebruiken. Zélf s een Ruysdael kan daar niet tegenop! 🌀

ABRAHAM LÜTTGER
ZATERDAGMIDDAG 13.40 UUR

FOTO: MARIA HEIJNDAEL



